

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

Hirdetések:
= Megállapodás szerint. =

Nyiltér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

A nemzet ünnepe.

Március 15-én ünnepet fog ülni a magyar nemzet. A nagy idők emlékezete megihletti a lelkeket s elzarándokolunk a nagy idők nagy emlékeihez, hogy megfűrösszük lelkeinket a szabadság, egyenlőség, testvériség eszméinek keresztvizében.

Az az eszme, amely 1848 március ídusán testté vált, minden magyar ember szívét megdobogtatja. A haladás, a tökéletesedés örök törvénye érvényesült akkor, amikor megszületett a gondolatszabadság, amikor ledőltek a sötét századok által emelt válaszfalak s milliók lelkében élt gondolat hitvallássá erősödött, mikor az egyenlőség eszméjében testvériséget fogadott a magyar.

Ötvenhét esztendővel ezelőtt március 15-én született meg az új Magyarország, az igazi szabadság. Szabad ország voltunk mindig, de szabad nemzeté csak 1848 március ídusán lettünk, mert ezen a napon lett részese minden magyar a szabadságnak.

Dicső nap volt az. Nem vérkeresztelő, hanem örömkönyek napja.

És az idő e nap egyetlen magasztos vonását sem homályosította el, sőt nőttön nő tiszta fénye, amint időben s térben távozik. Ez a nap volt és lesz a magyarok legszebb nemzeti ünnepe, mert az eszme,

amely e napon született, a legszorosabban kapcsolja össze a magyar szíveket; mert a gondolat szabadsága életfeltétele a szabad hazának s a szabad haza a magyar nemzetnek.

A téli dermedésből új életre pezsdülő természet, a szívekben éledő emlékek néma hirdatása adja meg a jelszót az ünneplésre: ébredjétek, emlékezzetek.

Gondoljatok vissza e napon azokra, akik ezt a földet, amelynek gyümölese táplál s hantja eltakar, vérükkel megszerezték és századok viharában utódaiknak megtartották.

Emlékezzetek arról, hogy azt a szabadságot, amelynek éltető levegőjét szívjuk, vér és veríték, áldozat és szenvedések árán váltották meg az ősök.

Emlékezzünk meg arról, hogy nem hiába szakadt meg annyi szív a honért; hogy ész, erő és szent akarat keresztültört az elnyomás gátjain s a százados küzdelmek örvényein.

És ezek az emlékek szenteljék meg a haza minden rögét, minden fiát; szenteljék meg az emlékezés napját s ne vegyüljön a nemzeti ünnep magasztos hangulatába egyetlen dissonáns hang, egyetlen fájó érzés. Legyen az tele lelkesedéssel, dicsőséggel, hazaszeretettel, a nagy mult szent emléke-

zetével, amelyből béke és áldás, egyetértés, testvériség fakadjon.

Igen, a lelkesedés legtisztább lángjával kellene megünnepelni március 15-ikét, amelynek emléke minden magyarnak drága ereklyéje. El kellene hallgatni minden tusának, el kellene simulni minden ellentétnek akkor, amikor annak a szabadságnak hajnalhasadását ünnepeljük, amely mindnyájunknak egyformán drága és becses.

Igy ünnepeltünk mindig, így ünnepeljük az idén is. Ne keressük az ellentéteket, hanem békítsük ki azokat a nagy nemzeti ideálok szolgálatában.

Az idő s a politikai viszonyok nagyon alkalmasak arra, hogy a nagy nemzeti ünnepet politikai demonstrációk napjává tegyék. Pedig akik március 15-ikét aprólékos pártszempontokból tekintik ünnepnek, azok lealázzák azokat a nagy eszméket, amelyek e napon törtek fel az ég felé.

Március 15-ike eszmék diadalát jelenti, amelyek mellett eltörpül a napi politika minden törekvése, sikere és diadala. Március ídusa nem ismétlődhetik s ehez fogható nagy nap nem lehet többé nemzetünk történetében, mert az egyenlőség és gondolatszabadság a legnagyobb vívmányok a nemzetek életében.

És bármily nagy eredményekkel fog

Ébredés.

Irta: Rovenszky Árpád.

Magda épen az új naptárt lapozta. Midőn meglátta a hushagyókeddet március hetedikén, örömben felsikoltott:

— Kilenc hétig tart a farsang... Óh édes Istenem, akkor talán...

S képzeletében egymást érték a böhókás gondolatok, remények. Néhány nap múlva Magda és édes anyja bizonyos jóleső reménykedéssel álltak körül az ágyra kiterített új bál ruhát.

— Nos leányom jól választottam; tetszik neked? — kérde anyja meglepődéssel és kíváncsian emelte szemét Magdára.

— Nagyon szép minden; te nagyon jó vagy irántam, mégis ez a ruha... Ez a ruha nem segít rajtam, hiszen nem is táncolok, válaszolá Magda szomorúan s a titkolt fájdalom azonnal visszhangra talál az anya szívében; megértette a bánatot.

A gyászos előérzet nem volt tulzás. Bár a mult télen is rendez látogatója volt a különféle mulatóságoknak, mégsem mondhatta azt, a mit a legtöbb leány, hogy nagyon jól mulatott. Táncosa ritkán akadt. Magda alakja, arca, kedélye ugyan megcségyeníthette volna akármelyik barátnőjét, szeméi élénken ragyogtak, ajkai barátságosan mosolyogtak, de mindez összevéve sem emelte

értékét. Sőt volt valami, a mi egyenesen ártott neki. Veszedelemesen közeledett huszonötödik születése napjához, s ez sokat jelent a mai ferde világban.

— Ha rajtam mulnék kedves anyám, úgy el sem mennék a bálra — mondá később lemondással.

— Ne légy kishitű Magda, még azt mondanák az emberek, hogy én mindent megvonok tőled. Légy okos és tartsd mindig szemed előtt, hogy én is úgy akarok örülni leányomnak, mint a többi anyák. Csak egyre kérlek, ne légy oly zárkózott, mondhatnám barátságatlan, mint a mult télen, akkor a többi már magától következik...

Magda okos leány volt és hallgatott. Végre elérkezett a bál napja is. A koesi előállott, rövid vágatás után egy fényesen kivilágított kapualjba gördült és megállott. Magda kiszállott, egy fekete frakkos fiatalember udvariasan felajánlotta karját és ő boldog mosolylyal lépett be a bálterembe. Barátságosan köszönt jobbra-balra, nem mert anyja figyelmeztette, hanem mivel ő is úgy akarta.

A zenekarból felhangzanak az első keringő fülbemászó hangjai, a párok tánchoz sorakoznak... csak Magda marad ülve...

A leány fájdalmas mosolylyal tekint anyjára, mintha mondaná:

— Lám, előre megmondottam...

A keringő nemsokára véget ér, következik egy vidám mazurka s Magda még mindig nem táncol. Most már elfordul és nem mer anyjára tekinteni.

Ez a tánc is elmúlik és felhangzik a négyes rendezők vezényszava. Magdára senkise gondol. A szünet alatt táncosának karjába kapaszkodva egyik barátnője közeledik feléje és fölényes mosolylyal, epésen kérdezi tőle:

— Ah te is itt vagy Magda, nos hogyan mulatsz?

A gyanutlan kérdés Magda szívébe nyílal, valami összeszorítja torkát és könnyek lopóznak szép szemébe... Azért kellett ide jönnie, hogy még jobban érezze elhagyatottságát? Szemei még mosolyognak, de lelkének fájdalma már meghaiadja erejét. A káprázatos világosság bántja szeméit s mikor lehunyja őket, akkor is maga előtt látja lebegni a táncolókat. A bájos zene átváltozik rikácsoló kiáltássá, mely minduntalan fülébe zúgja: »Minek jöttél ide, ez már nem neked való!«...

Egy ideig még ellent állni képes, de azután minden össze folyik szeméi előtt és reszketve hanyatlik anyjának karjaiba...

— Mi történt? — kérdezte valaki, midőn abban az irányban, hol Magdák ültek, a rendezőket ide-oda futkosni látta.

— Semmi különös... egy hölgy lett rosszul...

valaha dicsekedni a jövőre, azok soha sem fognak felérni annak a pillanatnak sikereivel, amelyben ezeket a nagy és örök emberi jogokat érvényesítette a minden lelket uraló örök eszme: a haladás szelleme, a tökéletesedésre való törekvés.

Március idusának hagyományaihoz képest a ma összes törekvései eltörpülnek.

Szabadságunk, haladásunk és forrásai azok az elvek, amelyeket a nemzet ünnepe az ősforrásból merítsen minden magyar lelkesedést és hazafiságot.

Önzetlen, tiszta érzés, nemes gondolat szabadította fel békőiből a szót; önzetlen, nemes gondolat szülte az egyenlőséget és szabadságot. Aki önzetlenül és nemes szívvel ünnepelni nem tud; akinek szeretete nem öleli át a nagy ünnepen az egész nemzetet, hanem előítéletekhez, pártokhoz és személyekhez tapad: az profanizálja március idusát.

A magyarok Istene áldja meg mindazt a port, amely amíg szív volt, a szabadságért dobogott, amíg kar volt, a szabadságért küzdött; áldjon meg minden igaz magyart, akiknek szíve a nagy nemzeti ünnepen egy közös érzésben összeforr.

A városi tisztviselők nyugdíja.

Zalaegerszeg város 1885-ben lett kisközségből rendezett tanácsú várossá. A haladás, az élet követelményei oly rohamosan törtek rá a minden áldozatra kész polgárságra, hogy sok szükséges és sok humánus intézmény létesítésére nem jutott sem idő, sem pénz.

A város fejlesztése nem történt ésszerű terv szerint. Sok haszontalanságra kidobtuk a pénzt; sok olyan intézményünk van, amelyek bármely nagy városnak is díszére válnék; más téren azonban elmaradtunk azon a mértékben, amelyen voltunk 1885 előtt.

Amikor a város a rendezett tanácsot s a fokozottabb önkormányzati jogot megszerezte, az lett volna a legelső kötelessége, hogy tisztviselőinek olyan pozíciót biztosítson, hogy azok a város tekintélyét méltó módon reprezentálhassák s öregységükre legalább a száraz kenyérük biztosítva

legyen. Mert a rendezett tanácsal járó apparátust csupa nobile officiumból élő emberekkel betölteni nem lehet.

Hogy azután a nyomoruságos fizetés s a bizonytalan jövő nem nagyon csalogatta a képzett elemeket a város szolgálatába, az már természetes. A városháza ideiglenes tartózkodási helye lett a kezdőknek s remediuma a munkában másutt már elfáradt embereknek.

A városatyákat már jó ideje foglalkoztatta az a gondolat, hogy a fizetéseket rendezzék s a nyugdíjalapot létesítsék. De mindig hiányzott a nervus rerum. Fájdalom, most sincs meg. De elvgre az első lépést meg kell tenni s a városházán úgy gondolkodtak, hogyha mindent nem is adhatunk, adjunk legalább valamit, ami jó legyen alapnak. Evvel a gondolattal létesült azután az a tervzet, amely most előttünk fekszik.

A nyugdíjalap létesítése úgy van tervbe véve, hogy a város nem adna ugyan hozzá egyelőre semmit, hanem 50.000 korona erejéig szavatosságot vállal s ennek 5% kamatát 1906 évtől kezdve a költségelírányzatba a nyugdíjalap javára felveszi.

Ez bizony nem sok, de mégis valami s ha egyelőre az alapaak terhei nem lesznek, idővel kinöveheti magát annyira, hogy néhány aggot, özvegyet és árvát el tud tartani.

Ezenkívül a tisztviselők megválasztásuk, vagy kinevezésük alkalmával évi fizetésük 10%-ával, magasabb illetménybe lépéskor egy évi fizetésük többletük 10%-ával s állandóan fizetésük 4%-ával járulnak a nyugdíjalaphoz.

A nyugdíjazási, illetőleg ellátási szabályokat a tervzet teljesen a vármegyei nyugdíjszabályrendelet mintájára állapította meg. Nyugdíjra igénye volna annak, aki munkaképtelenné válik; aki 65 ik évét betöltötte; aki 40 évig szolgált s aki közválasztás alkalmával kimarad s akinek állása hatósági szervezés következtében megszűnik.

A legmesszebbmenő kedvezményt tartalmazza a tervzet azokra nézve, akik a szabályrendelet életbe lépésekor rendszeresített állásban vannak. Ezeknek nyugdíj jogosultsága megválasztásuk, vagy kinevezésük idejétől számítana.

A tervzetnek ez a pontja bár a régi tisztviselőkre nézve méltányos, de az alapra s az ifjabb tisztviselőkre nézve hátrányos. Amint a szabályrendelet életbe lép, annak a tisztviselőnek, aki 1885 év óta szolgálatban áll, nyugdíjhoz azonnal igénye van, ha az alaphoz évi fizetésének 10%-án s egy havi fizetésének 4%-án kívül egyéb nem járult is; míg az ifjabbak nyugdíjigénye csak hosszú időn át tartó befizetések után kezdődik. Az alap létesítése után esetleg azonnal bekövetkező egy-két nyugdíjazás az alapot úgy megtámadhatja, hogy annak jövődelméből töké-

sítésre alig marad valami s akik hosszú időn keresztül fizetik a járulékokat, később csak lezártított nyugdíjakat kaphatnak. Cél-szerű volna ezt a pontot megtoldani avval, hogy ha a régi tisztviselők nyugdíjigénye elismertetik is, azok ha még legalább öt éven keresztül nem szolgálnak, csak fizetésük bizonyos kisebb hányadát kaphassák nyugdíj gyanánt.

A nyugdíj mellett még megállapítja a szabályrendelet a végkielégítéshez való jogot; az özvegyek és árvák ellátását. A végkielégítés 5 évi szolgálat után az évi fizetés 50%-a, öt éven túl pedig 10 évig minden év után a fizetés további 10%-a.

Az özvegyi nyugdíj azon összeg fele, amely a férjet elhalálozása alkalmával nyugdíjképpen illette volna, amely összeg azonban 1600 koronát meg nem haladhat. Az árvák, ha anyjuk életben van, az apa fizetésének 5%-a, ha teljesen árvák, annak 15%-a jár.

A tervzetet humánusan gondoskodik a város alkalmazottairól. Csak az a baj, hogy ez a gondoskodás nagyon platonikus értékű, mert évi 5000 K városi dotációból s a tisztviselők hozzájárulásából a nyugdíjigényeket fedezni nem lehet.

Kezdetnek azonban talán elég lesz, ha a város nem feledkezik meg az alap későbbi támogatásáról, majd ha t. i. jobb idők járnak s a 72% pótdó minden garasa nem lesz lekötve egyéb célokra.

Valami a selyemtenyésztésről.

(2) A magyar selyem különösen kitűnővé teszi páratlan szép színe, a szál ereje és rugókonysága. Ezt a Lyonban tartott nemzetközi selyem kiállításán is elismerték s a magyar selymet nagy éremmel tüntették ki.

A selymet Magyarországon csak fonálá dolgozzák fel. Selyemszövő iparunk még nagyon kezdetleges. A fonodákat az állam építi s amikor az teljesen be van rendezve és kellően képzett munkásokkal is el van látva, külföldi cégeknek bérbeadja. A fonodák bérlete után nagy a versengés. Külföldi cégek török magukat egy-egy bérlet után. Az újvidéki és győri fonoda francia kezében van. A komáromi egy londoni, a panosovait egy bécsi cég bírja. Lugoson még alig kezdtek el a fonoda építést, már egy udinei olasz cég bérbe vette, sőt a legközelebb építendő fonodákra is vannak előjegyzések.

A selyemipar fejlődése a nép keresetforrását bővíti. A mai gubótermelés 1 és fél millió kiló, amelynek feldolgozásához 1000 orsó és 1500 munkás kell. Ha a termelést 20 millió kilóra lehetne fokozni, 30.000 munkásnőre volna szükség, akiknek keresete legalább 9 millió koronát tenne ki. A 20 millió kiló gubó értéke 60 millió korona s az ebből nyert selyem 77 millió korona értéket képviselne.

— Persze a fűző! — hangzott a kíméletlen felelet és senki sem sejtette, hogy ugyanakkor elhalt egy gyengéden érző szívben a szerelem csirája; hogy ugyanakkor összeomlott egy fiatal leány egész lelkivilága, minden reményével, ábrándjával...

A ruhatárban Magda nagynehezen magához tért s midőn magukra maradtak, lemondással, szinte utálattal önmaga iránt, fordult édes anyjához.

— Anyám nem lehet örömd bennem...

Gyorsan hazahajtottak s ágyba fektették Magdát. Nemsokára üdítő álomba merült. Édes anyja egy ideig ágya mellett virrasztott, azután ő is lenyugodott. Alig nehezedett álom szeméire, leányának ágya felől rémes kiáltás zavarta fel.

— Vegyétek ki a hajamból azt a rózsát, ... el a ruhával is, összeégeti lelkemet... ojtások ki a csillárokat... óh ez a zene még megöl... anyám, hát nincs szívedben irgalom?... Meddig szenvedjek, miért nem megyünk már haza?...

Magda eszméletén kívül kiáltja az összefüggés nélküli szavakat, azután újra lecsendesül s hangja halk suttogásba vész...

— Óh anyám, nem lehet örömd bennem...

A szemrehányást rejtő szavak még jobban marcangolják az anya szívét, hisz ő volt az, a ki ezen este még növelte Magdának bánatát, midőn értésére adta:

— Én is úgy akarok örülni leányomnak, mint a többi anyák!...

És csakugyan nem talált volna örömd Magdában? Midőn most a beteg ágya mellett ül, reszkető kezét a magáiban tartja s a másikkal forró homlokáról letöli a gyöngyöző verejtéket, kérdésére megkapja a feleletet.

Visszagondolt azon időre, mikor Magda vidáman, meglegedve és egészségesen élt mellette. A virágok ott az ablakban mind azt mondják, hogy egyedül Magda tudott velük bánni. Kis testvérkéi jobban vonzódnak Magdához, mint anyjukhoz. Azután visszaemlékezett saját életére, melyet Magda ezerféle figyelmességgel, örömmel megszépített. Magukban véve kicsinységek, de most annál nagyobb értéket képviselnek. Évek óta ő vezette az egész háztartást és egyszerű lelkülete sohasem vágyódott olyan léhaságok után, melyek megmételtyezik a leányok szívét. Egy angyal volt ő, ki most eltávozni készül.

Hirtelen éles kiáltással riad fel az anya. Mi ez? A függönyökön át halvány viláosság szűrődik; a pamlagon hever még odadobva a báliruha; Magda halványan, de egészen nyugodtan alszik ágyában...

Hála Istennek csak egy gonosz álom volt! De ezt az álmod sohasem fogja elfelejteni az anya, mert oda engedett bepillantást, a hova előbb nem volt képes látni.

Nesztelenül felkelt és óvatosan mindent kihordott a szobából, a mi a tegnapi napra emlékeztette. Néha-néha Magdának ágyához sompolygott s megkönnyebbülve szemlélte az alvó nyugodt arcát. A leány csak akkor ébredt fel, a midőn már egészen világos volt; s akkor is legelső gondolata kötelessége volt.

— Elaludtam anyám, ugye későre jár már az idő?

— Hogyan érzed magadat kedves Magda? — kérdezte anyja aggódva és esőket lehelt a leány halvány arcára.

— Egészen jól, mint máskor anyám... Óh csak most eszmélek fel... hiszen tegnap bálban voltam... A lárma és a melegség elkábított, de most már mindenem semmi bajom...

Azután kíváncsian hordozta körül tekintetét.

— Hol van az én báliruhám?

Anyja gyengéden magához vonta Magda fejét és halkán felelte:

— Báliruhádat elzártam és az én beleegyezésemmel soha többé elő nem kerül...

— Szegény anyám, te csak nem találsz örömd bennem... — válaszolá Magda fájdalmas mosollyal, de édes anyja azonnal tiltakozott ellene.

— Hallgass Magda, te kincseket érsz és én a legboldogabb anya vagyok.

Ezek nyomán a magyar ipar szempontjából önként felmerül a kérdés: nem volna e lehetőség a selymet itthon feldolgozni, hogy az a nyereség, amely a gyártásból származik, szintén itthon maradjon s hogy a munkások újabb tömegeinek adjunk alkalmazást? Selyemszövődék Magyarországon Szentgotthárdon, Vimpácon és Bácskulán vannak, de ezek is kizárólag külföldi selymet használnak, amely olcsóbb.

A selyem feldolgozásának szervezése azonban későbbi kérdés. A legelső a selyemtenyésztés fellendítése, aminek előfeltétele az elegendő szederfa.

A selyemtenyésztéssel foglalkozó vármegyékben nézeteltérés merült fel a felett, hogy a nemes gyümölcsfák, vagy szederfák ültetését karolják e fel inkább a közigazgatási hatóságok, községek és gazdasági egyesületek. Ez a vitás pont még ma sincs teljesen tisztázva. Több vármegye közönsége nem nyilatkozott kedvezően a szederfatenyésztés mellett s a selyemtermelésnek nem tulajdonított kellő fontosságot. Sőt annak fellendülésével a napszám drágulásától tartott. A kereskedelmi kamarák fel is irtak a kereskedelmi miniszterhez a szederfatenyésztés felkarolása érdekében, de a sürgetésnek csak annyi eredménye lett, hogy egy értekezletet hívtak össze, amelyen nagy nehezen lehetett keresztülvinni, hogy a selyemtenyésztésre alkalmas vidékeken az államutak kétharmad részét szederfákkal szegélyezzék. Az már a mi viszonyaink között természetes, hogy ezt a rendelkezést végre nem hajtották.

Nézetünk szerint a kérdés megoldása nem nehéz. Szederfákra csak a selyemtenyésztő községek belterületén és közvetlen közelében van szükség. Ha a tenyésztőnek nagy messzeségből kell a lombot szállítania, nem érdemes selyemtenyésztéssel foglalkoznia. A községek terein, közeli utak mentén tehát szederfákat kell ültetni; a többi terület átengedhető gyümölcsfáknak.

A helyi viszonyok egyébként mindenütt megmutatják a helyes utat. Ahol a selyemtenyésztésnek talaja van, ott helyén van a szederfák ültetése. Másutt ám ültessünk gyümölcsfákat.

Ránk nézve ez a kérdés éppen most aktuális. A vármegye alispánja, aki mindenkor nem csak hivatalos buzgalommal, hanem valóságos szeretettel gondol az utmellei fákra, a megyei utak befásításának kérdésével foglalkozik. A legutóbbi meggyűlésen is szóba került a kérdés s remélhetőleg nem sokára a rendszeres fásítás meg is kezdődik. Ugy tudjuk, hogy a selyemtenyésztés érdekei a fásítási tervben szintén figyelembe vétettek, de hogy milyen mérvben, azt még nem tudjuk.

Ajánljuk azonban minden iránytadó tényezőnek, hogy amikor az utak mellé fákat ültetnek, ne feledkezzenek meg arról a szegény népről, amely ha elég szederfalevélhez jut, a selyemhernyó által ha nem is bőséges, de könnyen megszerezhető jövődelmet biztosíthat magának.

Zalavármegye egész területe alkalmas a selyemtenyésztésre s a népe is elég szegény ahhoz, hogy minden kínálkozó garast megragadjon.

A zalaegerszegi ker. betegsegélyző pénztár.

A kerületi betegsegélyző pénztár lezárta az 1904 évre vonatkozó könyveit s összeállította kimutatásait, amelyek érdekes adatokat tartalmaznak ezen üdvös és humánus intézmény működésére vonatkozólag.

A betegsegélyző pénztárnak 1904 év január hó 1-én 2066 férfi és 34 nő volt kötelezett tagja; 1904 évben bejelentett 4501 férfi és 163 nő; kijelentett 2574 férfi és 129 nő, a tagok száma tehát 1904 december 31-én 1927 férfi és 34 nő. Az önkéntes tagok száma 4.

A tagok járásokonként a következőleg oszlanak meg: Zalaegerszeg város: 288 tanonc, 336 segéd, 11 köt. nő; zalaegerszegi járás 64 tanonc, 89 segéd; szentgróti járás 28 tanonc, 56 segéd; sümei járás 115 tanonc, 190 segéd; tapolcai járás 52 tanonc, 133 segéd; keszthelyi járás 51 tanonc, 145 segéd; pacsai járás 77 tanonc, 77 segéd; novai járás 61 tanonc, 65 segéd.

A pénztár 1904 évben bevett a kötelezett tagoktól 13882 K 75 fillért, az önkéntes tagoktól 23 K 76 fillért s a munkaadóktól 6941 K 37 fillért; az összes bevétel a tavalyi pénztármaradvánnyal együtt 24332 K 69 f.

Kiadott: felszerelésre 232 K 60 fillért, nyomtatványokra 461 K 91 fillért, kezelési költségre 4822 K 78 fillért; bizalmi férfiaknak 1519 K

05 fillért; házbérre 400 koronát. Ezek a tételek tehát tulajdonképpen mind a tágabb értelemben vett kezelési költségek rovatába tartoznak.

Betegsegélyezésre kiadott a pénztár: 3820 K 03 f táppénzt; 190 K 54 f fürdőköltiséget; 197 K 08 f temetkezési segélyt; 2355 K 42 f kórházi díjat; 4112 K 28 f orvosi díjat; 3726 K 76 f gyógyszerértári számlát, 46 K betegszállítási költséget.

Bármily tekintélyesek is az utóbbi számok, a kezelési költségekhez arányítva mégis kicsinyek. Egy oly intézmény, amelynek évi forgalma alig több 24 ezer koronánál, csak rendeltetésének hátrányára viselhet el akkora kezelési költségeket, mint azt fent kimutattuk.

A betegsegélyző pénztár fenntartási költségei aránylag mindig nagyok lesznek ugyan, mert a bevétel heti befizetésekből, ugyszólván fillérekből gyűlik össze s rengeteg számú tételből alakul a számadás; de ha az állam ezt a humánus intézményt intenzívebb támogatásban részesítené s a szervezetben megfelelő változások eszközölnének, sokat meg lehetne takarítani abból, amit ma a nyilvántartás, behajtás, levelezés, bizalmi férfiak jutalmazása emésztenek fel.

De van még egy nagy baja az intézménynek, amellyel folyton küzködni kell: a hátralék, amelynek folytonos nyilvántartása és behajtása rengeteg munkát okozhat. Iparosaink nem méltányolják eléggé a betegsegélyző pénztár fontosságát s az annak fenntartásával járó terheket nem szívesen viselik.

A hátralék eléggé igazolja a munkaadók közönyösségét, sőt — így mondja a titkári jelentés — még roszakarattal is kénytelen a pénztár küzdeni, mert a bejelentéseket még mindig nagyon sokan elmulasztják. A lefolyt évben is 49 esetben tetek feljelentést a bejelentést elmulasztó munkaadók ellen.

A lefolyt évben bejelentett 4668, kijelentett 2703 tag, az év végén 1965 tag volt. Betegedés 1919 esetben fordult elő, kik után 4417 K 54 fillér gyógyszerköltés merült fel. A betegsegélyző rendes természetűek voltak. Kiseb mérvű baleset 30 ízben történt, halálozás 5 volt, kik után 197 K 08 f költség volt. A tagoknak 22 orvos nyújtott segélyt, kik 4259 K 28 f díjért részesítették a tagokat teljes megelégedésre orvosi segélyben. A betegek közül 360 tag részesült 5138 napon át 3820 K 03 fillér táppénz-segélyben. Kórházban 93 tag 1377 napon át kezeltetett, kik után 2161 K 82 fillér ápolási díj merült fel.

Farsang.

A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egylete múlt szombaton tartotta farsangi mulatságát, amelyet az egylet hagyományaihoz képest hangverseny előzött meg.

A kereskedő ifjak hangversenye mindig a farsang attrakciója szokott lenni, amely minden évben zúfolt teremmel díszkedhetett. Ez idén az érdeklődés nem volt oly nagy, mert a hangverseny, amely más években megnyitotta az idényt, a farsang utoljára maradt. A terem teljesen megtelt ugyan, de a farsang élvezeteiben kimerült közönség egy része a hangverseny után eltávozott. A fiatalság azonban jó kedvvel táncolt reggelig.

A hangverseny Böhm Gizike és Senn Irén urhölgyek zongora számával kezdődött. Két zongorán egy rendkívül nehéz technikájú darabot adtak elő (Chopin nicode allegro de Concert). A két kisasszony a budapesti zeneakadémia tehetséges növendéke, akik a hosszú darab nehézségeit a legnagyobb precizitással oldották meg.

Ezután Csapó Kálmán kir. tanfelügyelő olvasott fel „a nőkről”. Felolvasásában a nők hivatásáról, a női lélek magas sztos vonásairól s végül a nőnevelésről beszélt tőről metszett magyaros stílusban és szellemes fordulatokkal.

Grünwald A. urhölgy, prágai koncert és oratórium énekesnő száma következett. Egy kedves olasz dalt énekelt (Morir voglio), egy gyönyörű francia románcot (C'est mon ami. Marie Antoinette, Reine de la France), végül egy bájos chansont (Danze: »L' echange.«) Grünwald A. kisasszony hangja kellemes, iskolája pedig rendkívüli. Nagy intelligenciával, teljes biztossággal énekel.

Ezután Böhm Gizike kisasszony ült a zongorához s két kedves darabot játszott (Chopin-List-Chants Polonnais és Szendy-aforizmak magyar

népdalok felett.) Az ifju művész nő meglepte a közönséget precíz játékkal. Zajos taps kísérte a számát.

Grünwald R. urhölgy énekszámá következett. (Saint-Saens »Sámson és Delila.« — Tosti: »Ninon.« — Bizet: »Pastorale.«) Teljesen iskolázott hangon, művészi öntudattal énekelte a nehéz darabokat.

Udvardy Imre Arany János felséges balladáját, a Tetemre hívás-t szavalta nagy hatással.

A közönség zajos tapsal tüntette ki a közszeretben álló ifju szónokot, aki a gyönyörű költemény szépségeit helyes felfogással, minden póz nélkül, jó előadással interpretálta.

A hangversenyt Grünwald nővérek duettje fejezte be (Mozart: »Le nozze de Figaro«, »Così fan tutte«). Utoljára egy magyar dallal töltötték meg a hangversenyt (Csicseri borsó), amely kissé idegenszerűen hangzott ugyan, de a közönség annál is inkább hálásan fogadta, mert a művésznők az utolsó napon tanulták be a szép magyar dalt.

A rendezőség hálásan gondolhat a Grünwald nővérek áldozatkészségére, amellyel a kereskedő ifjak hangversenyét kitüntették. A kisasszonyok atyja, Grünwald József ur, Zalaegerszegről származott. Kora ifjuságában külföldre került és Ausztriában magas rangu vasuti tisztviselő lett. Jelenleg nyugalomba vonulva Prágában lakik, ahol két leánya teljesen a művészetnek él. A hetvenen jóval túl levő öreg ur egész életében szeretettel gondolt szülőföldjére s a magyar nyelvet ma is tökéletesen beszéli s amint a cigány rázendített a csárdásra, maga is a táncoló közé állt s tüzzel járta a csárdást. Családjának sokat beszélhetett a magyar föld varázsáról, mert leányai lelkesedéssel jöttek rokonaik közé, akiket most láttak először és készséggel tettek eleget a kereskedő ifjak azon kérésének, hogy a hangversenyen énekeljenek.

A hangversenyen ott voltak:

Asszonyok: Ábrányi Gyuláné, Breisach Sámuelné, Berger Miksáné, Böhmné (Budapest), Borbély Györgyné, dr. Berger Béláné, Berger Samuné, dr. Czinder Istvánné, Bsertán Károlyné, Dervarics Lajosné, Deutch Hermánné, Füst Sándorné, Fenyvesi Simonné, Faragó Béláné, dr. Gráner Adolfné, özv. dr. Gráner Miksáné, özv. Grünwald Jakabné, Gyarmati Vilmosné, Gráner Gézáné, Goldgruber Adolfné, Guth N. né, dr. Halász Miksáné, Heinrich Vilmosné, Heinrich Zsigmondné, Hegedüs Jánosné, Hajmási Istvánné, Königsberger Zsigmondné (Győr), özv. Kaiser Józsefné, Kreisler Miksáné, Kauffmann K. né, Kelemen Salamonné (Orsova), Kovács Mórné, Kosztelicz Miksáné, Löwenstein Jakabné, Löwenstein Ignácné, Lányi Kálmáné, Lackenbach Ferenéc, Madari Károlyné, özv. Mezei Béláné, dr. Pápai Hugóné, dr. Rosenthal Jenőné, Rosenthal Gyuláné, Rechnitz Éva, Reisinger Rudolfné, Radó Henrichné, Rechnitzer Miksáné, özv. Schleiminger Henrichné, Schleiminger Manóné, Skublics Irénné, Dr. Stöckl Adolfné, Simonffy Gyuláné, Singerné (Kemend), Sándor Zsigmondné, Szaniszlavszky Adolfné, Schütz Frigyesné, Schütz Sándorné, Vörös Gyuláné, Weinberger Jakabné, Dr. Volfné (Csáktornya), Veisz Izidorné, Veisz Ignácné, Vimmer Lipótné.

Leányok: Böhm Gizike (Budapest), Blumschein Ilus (Újkér), Bodánszky Jetta, Fischer Irén, Fuchs Malvin, Grünwald A. és R. Prága, Grünwald Belus, Gyarmati Sári és Margit, Heinrich Cornél, Heinrich Irma, Hegedüs Pepica, Heinrich Irma, Hajmási Ilona, Kaszter Ilona, Kolbin Lujza, Kosztelicz Gizella, Lányi Ilona és Margit, Lengyel Irén, Mattersdorfer Irén (Söjtör), Nagy Amica, Pataki Jolán, Politzer Jozefin és Flóra, Rosenberg Janka, Rechnitzer Irma, Rechnitzer Olga, Simonffy Mariska, Singer Berta (Kemend), Skublics Antika és Marian, Singer Szerén, Stöckl Jolán, Stein Olga (Söjtör), Senn Irén [Budapest], Tosch N., Veisz Erzsé, Veiler Janka, Vörös Etelka.

Felülizettek: A zalaegerszegi ipartestület, dr. Czinder István 10—10 K, Schütz Frigyes, Rosenberg Zsigmond 5—5 K, Breisach Sámuel 4 K, Gyarmati Vilmos 3 K, Balassa Benó, Jádó Károly, Kelemen Ármán, Fenyvesi Simon, Heinrich Vilmos, Schütz Samu, Löwenstein Jakab 2—2 K, Hirschl Géza, Kohn Gyula, Klein Jakab, Boschán Gyula, Lendler Jenő, Fischer Rezső [Pókafa], Grünwald Bebus, özv. Hauk Ferenéc, N. N. 1—1 K, Réti Pál 80 f, Hány József, Pataky Károly 40—40 f, kiknek ezton fejezi ki hálás köszönetét a Rendezőség.

A zalaegerszegi kath. legényegylet vasárnap sikerült hangversenyt rendezett, amelyet Balázs Márton tanár zongorajátéka nyitott meg. Ezután dr Urbanek Károly főgimnáziumi tanár olvasott fel egy kis novellát. A hipnotizmussal foglalkozó nyugalomba vonult szabómester, a kis történet egyik alakja, sok derűtséget keltett.

Stöckl Jenő és Lukács Sándor egy párfeleneget adtak elő. Stöckl a pénztelenség perceiben javulást fogadó könnyelmű ifjut, Lukács a zsidó hordárt elismerésre méltó természetességgel alakították.

Rendkívül ügyes volt a »Szent Anna tó regéje« című tündérvjáték, amelyet Horváth János tanító dirigált. A játék egy kedves, vonzó, naiv mese énekrészletekkel. Elismerés illeti elsősorban Horváth Jánost, aki nagy fáradsággal tanította

be a játékot. A résztvevők egytől-egyig igyekeztek betölteni szerepeiket. Ha a buzgalom nem lankad, a jövőben bizonyosan sok élvezetes estét fognak szerezni a közönségnek.

Gerebenics Gyula »A tökféjú« című monológot adta elő, Doma Gyula pedig kuplékat énekelt nyolc néger kísérete mellett. Doma elfogulatlan előadása s az ügyes kuplé szövegek derűtséget keltek.

Végezetül a vegyes kar a »Bánk bán« operából a bordalt, majd »Az alispán kalapomhoz rózsát teti« kezdetű dalt énekelte, amely alkalmat adott arra, hogy a jelen volt alispánnak a közönség szívből fakadt ovációt rendezzen.

A hangverseny minden száma sikerült, ami az egyet buzgó elnökét, Kun Vilmos főgimnáziumi hittanárt méltó büszkeséggel töltötte el.

Hangverseny után tánc volt, amely reggelig tartott.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur f. évi február hó 11-én 6312/VII. szám alatt kelt leirata alapján értesítjük az érdekelt köröket, hogy a cs. és kir. közös hadügyminiszter ur intézkedett, miszerint a cs. és kir. utászszertár által beszerzett szokott cikkek mintái jövőre a 7. utászszázaléknál Budapesten az ajánlatot tenni szándékozók által megtekinthetők legyenek.

Sopron, 1905. március hó 3-án.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

Hivatalos-rovat.

I.

Zalaegerszeg r. t. város árvaszéke közhírré teszi, hogy Zalaegerszeg r. t. városnak a gyámoltak és gondnokoltak pénzei gyümölcsötzetéséről és a tartalékalap javára levonható jutalékokról alkotott kormányhatóságilag jóváhagyott szabályrendeletével a magánosoknak jelzálogi biztosíték mellett adott kölcsönök után a kamatlábat $4\frac{1}{2}\%$ -ba állapította meg.

Zalaegerszeg r. t. város árvaszékének 1905 évi február hó 28-án tartott üléséből.

Várhidy Lajos
polgármester.

II.

Szabó Ágnes és Z. Horváth Győző közrend elleni kihágás miatt jogerősen elítélt zalaegerszegi lakosok ismeretlen helyen tartózkodnak, felhívattak, hogy folyó évi március hó 20-ig a zalaegerszegi rendőrkapitányságnál jelentkezzenek.

Zalaegerszeg, 1905 március 2-án.

Salamon
h. rendőrkapitány.

Hírek.

Március 15. A szabadság nagy napjának évfordulóján Zalaegerszegen az Irodalmi és Művészeti kör rendez ünnepélyt az »Arany Bányán« szálloda dísztermében. Az ünnepély 7 órakor kezdődik. Belépti-díj nincs. Az ünnepélyen mindenki részt vehet — A zalaegerszegi összes tanintézetekben szintén megünnepelik a szabadság napját. — A bellatinei Kaszinó március 15-én emlékünnepélyt rendez, amelynek műsora: 1. »Hymnus.« Éneklé a közönség. 2. Megnyitó beszéd. Tartja Kollár Péter elnök. 3. »Talpra magyar« Petőfi Sándortól. Szavalja Kovács Elek. 4. »Kossuth bucsuja.« Ének. 5. »Köszetek koszorú« Erdélyi Zoltántól. Szavalja Szűcs Margit. 6. Felolvasás. Tartja Osztovcics József. 7. »Tied vagyok, tied hazám.« ének. 8. »Szent földön« Ábrányi Emiltől. Szavalja Kákósy Ödön. 9. Szózat. Éneklé a közönség.

A zalaegerszegi áll. felső kereskedelmi iskola ifjúsága a márciusi nagy napok emlékére f. hó 15-én d. e. 10 $\frac{1}{2}$ órakor ünnepélyt rendez. Műsor: 1. »Szózat.« Éneklé az ifjúsági ének. 2. Megnyitó. Tartja: Kiss Lajos tanár úr. 3. »Nemzeti dal.« Irta: Petőfi Sándor, zenésztette Nagy K., éneklé az ifjúsági ének. 4. »Riadó.« Irta: Czuczor G., szavalja Gonda Gy. k. o. t. 5. »Nemzeti ima.« Irta: Balás M., éneklé az ifj. ének. 6. Ünnepi beszéd. Tartja: Czipott A. f. o. t. 7. Magyar népdalok. Előadják zongorán,

hegedűn és fuvolán: Deutsch M., Horáček J., Morgenstern F., Reményi P. és Czipott A. felső osztályu tanulók. 8. »A szabadságról.« Irta: Prém J., szavalja: Bütös V. a. o. t. 9. »Kuruc dalok.« Éneklé az ifjúsági ének. 10. »Egy gondolat...« Irta: Petőfi S., szavalja: Scheffer T. f. o. t. 11. »Hunnia csatadala.« Átírta: Balás M., éneklé az ifj. ének.

Kinevezés. Dr. Fischer József perlaki kir. aljárásbíró Ó Felsége a nagykanizsai kir. törvényszékhez bírónak nevezte ki. — Pesty Béla a keszthelyi kir. gazd. tanintézetbe beosztott ösztöndíjas gazdasági segéd gyakornokká neveztetett ki.

Eljegyzés. Platsek Károly, a perlaki takarékpénztár főkönyvelője, eljegyezte Kele Györgyike kisasszonyt, Kele György kotori jegyző kedves leányát. Öszintén gratulálunk.

Áthelyezés. A honvédelmi miniszter Grabovszky Béla nagykanizsai esendőrhadnagyot Nagy-Bereznára (Ung megye) s helyébe Friedrich Róbert nagyberezsnai esendőrhadnagyot Nagykanizsára helyezte át.

Vizsgálatok a gazdasági ismétlő iskolában. A helybeli népiskola mellett főtartott gazdasági ismétlő iskolában folyó hó 26-án ejtik meg az évvizor vizsgákat s pedig d. e. 9 órától kezdve az I—III. fiu- és III. leányosztály növendékeivel, délután 2 órától az I—II. leány és II. fiu osztály növendékeivel.

Szerkesztő változás. A Dunántul egyik legjobb vidéki lapja, a »Vasvármegye« március 1-én szerkesztőt és kiadót változtatott. A lapnak eddig tulajdonosa és szerkesztője Kővári Káffer Béla volt, aki jeles tollával, rátermettségével és agitatórius képességeivel lapját magas nívóra emelte s a szerény hetilapot napilappá fejlesztette. Kővári Káffer Bélát azonban a nagy munka kimerítette s március 1-én nyugalomba vonult. A lapot eladta a »Vasvármegye« hirdetői és lapvállalatnak, amely a szerkesztést Lingauer Albinra, egy tehetséges hírlapíróra bízta, aki a vidéki zsmnalisztikának régi jeles munkása.

Vívó tanfolyam. Emelttük, hogy Fodor Károly budapesti vívómester Zalaegerszegen tanfolyamot szándékozott tartani. Most értesültünk, hogy Fodor tanfolyama elmarad s helyette Lovass Gyula jónévű vívómester jön le hozzánk. Lovass elsőrangú mester, akinek sportkörökben ismert neve van. De nem csak mint vívómester, hanem mint író és poéta is számottevő. Lovass Gyula a napokban Zalaegerszegen jön, hogy a tanfolyam idejére, helyére stb. tájékoztatást szerezzen. A sportkedvelők figyelmét felhívjuk a mester tanfolyamára.

A zalaegerszegi iparos ifjúság önk. körének f. évi március hó 5-én tartott közgyűlésében a tisztikar következőképp alakult meg: Elnök: Porkoláb Gyula ur, ev. ref. lelkész, társelnök: Balaton Sándor, titkár: Szalay Sámuel, h. titkár: Szabó Lajos, pénztárnok: Jádó Károly, ellenőr: Miszory Béla, házaagyk: I. Németh József, II. Büchler Pál, könyvtárnok: Péntek Ernő, helyettes Nagy Gyula, zászlótartók: I. Lendl Gyula, II. Dömötör János, számvizsgálók: Lakatos István, Sente Sándor, Schvare Jenő. Választmányi rendes tagok: Siposs Ernő, Pausa Kálmán, Kokas Ágoston, Hary József, Hollósy György, Horváth Zsigmond, Rigler Mihály, Varga János, Magyar József, Krausz Vilmos, Kislóth József, Lövy Ignác. Póttagok: Stefanec Gyula, Schvare Arnold, Balassa Péter, Brenner Ferenc. Állandó vigalmi bizottság. Elnök: Balaton Sándor, jegyzők: I. Szalay Sámuel, II. Szabó Lajos; tagok: Siposs Ernő, Lendl Gyula, Schvare Jenő, Rigler Mihály, Jádó Károly, Miszory Béla, Büchler Pál, Péntek Ernő, Stern Pál.

Adomány. A zalamegyei központi takarékpénztár a zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző együletének 20 K-t volt szives adományozni, melyért ezaton mond köszönetet az Elnökség.

A zalaegerszegi izr. betegsegélyző együletnek a Zalaegerszegi takarékpénztár 40 koronát s a Zalavármegyei központi takarékpénztár 20 koronát adományozott, amelyért hálás köszönetet mond az egylet elnöke.

A zalaegerszegi ipartestület tagjai. Az ipartestületnek összesen 442 tagja van, akik az egyes iparágak között a következőképp oszlanak meg: aranyműves 1, asztalos 32, ács 9, bádogos 5, bogárnár 6, borbély 11, cementárú készítő 1, cserepes 4, cipész 69, eszmadia 45, cukrász 3, cipőfelsőrész készítő 1, esztergályos 3, ékszerész

1, építész 1, vállalkozó 2, étkezdés 1, fazekas 4, fényképész 2, fésűs 3, fogtechnikus 1, gépjávitó 1, elektrotechnikus 1, géplakatos 2, hentes 11, kalapos 6, kádár 6, kályhás 2, kárpitos 4, káva 1, kefekötő 2, kelmekestő 1, kertész 2, keztüis 1, kékfestő 3, kéményseprő 1, késes 1, kocsigyártó 2, kovács 11, kosárfonó 1, korcsmáros 3, kőfaragó 1, kőműves 17, könyvkötő 2, köteles 4, lakatos 11, magpergető gyáros 1, magyar szabó 17, mázó 1, mézárós és hentes 14, molnár 8, mézeskalácsos 3, nőiszabó 14, nyomdász 3, órás 5, rézműves 2, sapkás 1, szabó 29, szappanos 2, szállodás 2, székes 1, szijgyártó 8, szikvizgyáros 1, szítás 1, szobrász 1, szobafestő 8, sütő 9, takács 6, téglagyáros 1, vegy-tisztító 1, vendéglős 6. — 1904 évben üzletüket beszüntette, eltávozott vagy elhalt 17 iparos.

A muraközi magyar. Novák Antal erdőőr még a mult esztendőben betért egy perlaki vendéglőbe, ahol több ember magyarul beszélgetett. Novák féktelen dühre lobbant s egyszerűen kikérte magának, hogy becses jelenlétében magyarul beszéljenek, mert nagy horvát érzelmekkel telített szívének fájdalmas, ha Muraközben magyar szót hall. És legyalázta a magyarokat a sárga földig. Az atyafit feljelentették s a kanizsai törvényszék a magyar nemzet elleni gyűlöletre való igazság miatt elítélte Novákot két hónapi fegháza s 40 korona pénzbüntetésre.

Tavaszi löversenyek Pécsen. A pécsi löverseny egylet Pécsen 1905 évi április hó 29 és 30 án díjlovaglást, díj ugratást, löversenyt és ügétversenyt rendez. Április 29-én: 1. Díjlovaglás urlovasok számára bármilyen származású és koru lovakon. Lovagló tanárok s díjazott lovak ki vannak zárva. 2. Díjugratás urlovasok számára. A pécsi versenyeken díjazott lovak kizárva. 3. Díjlovaglás urlovasok részére, a Pécsen rendezett versenyben díjazott lovak kizárásával. 4. Jeu de barre. Urlovasok részére, díjazott lovak kizárásával. 5. Amerikai és orosz kettős fogatok ügétő versenye. Résztvehetnek urlovasok által hajtott fogatok. 6. Kettős fogatok ügétőversenye. Résztvehetnek: urkocsik által négykerekű hajtókocsikon hajtott fogatok, amerikai és orosz ügétők s azok ivadékaik kizárásával. 7. Négyes fogatok ügétő versenye. Résztvehetnek: urkocsik által négykerekű hajtókocsikon hajtott fogatok, amerikai és orosz ügétők s azok ivadékaik kizárásával. — Április 30-án: Vadászverseny a m. kir. 3. honv. lovasdandárbeli huszárok számára. 2. Akadály verseny, a 3. lovasdandár altiszteik számára. 3. Urlovasok akadályversenye, egyleti tagok tulajdonát képező és urlovasok által lovagolt 4 éves és id. lovak számára, beleértve a tiszti szolgálati lovakat is. 4. Pécsi nagy akadály verseny, egyleti tagok tulajdonát képező, urlovasok által lovagolt 4 éves és id. lovak számára. 5. Nyíltverseny. Futhat minden 3 éves vagy idősebb ló, amely 1904 és 1905 években 700 K értékű nagyobb díjat nem nyert. 6. Mezei gazdák versenye, Tolna, Somogy, Zala és Baranya vármegyékbeli származó, kisgazdák sajtátenyésztésű lovai részére.

A nyilvános sik verseny kivételével minden versenyben csak egyleti tagok lovai nevezhetők és csak egyleti tagok lovagolhatnak.

Minden lovas a díjlovaglásban csak az erre maga által idomított lóval pályázhat. Ilyennek csak azon ló tekinthető, melyet az illető legalább 1905. február 1 óta maga lovagol vagy legalább idomítását személyesen vezeti.

Nevezések 1905 évi április hó 15-én déli 12 óráig a versenyegylet titkárához (Pécs, vármegye-ház) intézendők.

Kocsi-versenynél a fogat nevezendő, a lovak leírása 24 órával a verseny előtt jelentendő be. Minden nevezés csak a beiratási díj beküldése mellett érvényes.

Nevezésnél nemcsak az illető verseny tervezetbeli száma, hanem a verseny neve is jelendő.

Nevezendő: a ló tulajdonos, — a lovas, — a ló és pedig: kor, nem, szín és lehetőleg származása szerint és a propositiókban a súly kiszabására vonatkozó körülmények fölemelésével.

A verseny színek bejelentése kötelező.

Minden szükséges tájékoztatást az egylet titkára készséggel nyújt.

A résztvevőkkel a nevezések beérkezése után azonnal közölni fognak az elhelyezésre, lóápra stbre nézve megteendő előintézkedések.

Ay állami szőlőtelep. Nagy konsternációt szült annak idején az a hír, hogy a kormány az állami szőlőtelep gyanánt bérbevett területet, a bérlet megszüntetése mellett, a városnak vissza-

adja. Akkor nem volt előrelátható, hogy a területtel mit kezdhet a város és tartani kellett attól, hogy a kormány által fizetett haszonbért a város kénytelen lesz elveszíteni. Ez az aggodalom megszünt; mert a tanácsnak sikerült a telepet Meziriczky Jenő volt perlaki szolgabírónak, most kövágóórsi lakosnak 1506 korona évi haszonbérért bérbeadni. Bérlő a területet ugyancsak szőlőültvények termelésére szándékozik felhasználni.

Felhívás Magyarországi összes Március 15-iki Bizottsághoz. Az ország időrendileg első és legrégebbi Március 15-iki Állandó Bizottsága, a kolozsvári, mely már egy szabadság-szoborra 13.483 K 56 f. készpénzzel rendelkezik, tisztelettel felkéri az ország összes Március 15-iki Bizottságait, Kaszinóit stb., hogy ünnepélyeiket megfelelő belépti-díj mellett rendezni s a tiszta jövedelmet a kolozsvári Szabadság-szobor javára juttatni sziveskedjenek. E szobor egyszerűsége a nemzet-egység, Erdélynek Magyarországgal való elváhatatlan Unio-ja megörökítését is fogja kifejezni. Az összegeket úgy hirdapilag, mint külön köszönettel fogja nyugtatni az elnökség. A Március 15-iki Bizottságok és ünnepélyek számbavétele végett kéri a kolozsvári Bizottság azt is, hogy címeket pénzküldemény nélkül is tudatni kegyeskedjenek. Kolozsvár, 1905. február hó 20-án, Sándor József az Emke t. alelnök-főtájkára, elnök; Ferenczy Gyula a Mezőgazdasági bank r. t. vezérigazgatója, pénztáros.

Magyar fürdők lapja. Dr. Syposs Károly szerkesztésében egy életrevaló és igazán hézagpótló lap indult meg, amelynek célja a magyar fürdők ismertetése. Közleményeit magyarul, németül és franciául írja, hogy a külföldön is népszerűsítse a magyarországi fürdő és gyógyhelyeket, amelyekkel a természet ezt a szép országot bőségesen megáldotta. A vállalat pártolásra méltó. Pazarul kiállított és élvezetesen megírt számai nagy szolgálatot tehetnek a magyar fürdőknek, ha az illetékes tényezők a pártfogást nem sajnáljuk a magyar fürdők lapjától. A szerkesztőségnek Zalából is van egy tagja s ezen a révén tudjuk, hogy legközelebb a balatoni fürdők ismertetésére kerül a sor.

Nevezetes évszámok. Kuruc történések már kisütöttek, az 1905-ik esztendő korszakalkotó lesz nemzetünk történetében, mert a század és ötös szám mindig nagy eseményekkel volt kapcsolatban. 1205-ben II. Endre esküt tett, hogy alkotmányosan fog uralkodni. 1045-ben a városok, tehát a polgári osztály bevétték az alkotmány sáncába; 1505-ben volt a híres rákosi országgyűlés; 1605-ben a szerencsi országgyűlésen Bocskayt Magyarország és Erdély fejedelmévé választották; 1705-ben a szécsényi gyűlés Rákóczi Ferencet Magyarország vezérő fejedelmévé kiáltotta ki. És 1905-ben... Ki tudja, hogyan leszünk?

A bosszu. Csrenesies András drávamogyoródi lakos a múlt héten a drávamogyoródi községi közlegelőn levő fák közül minden községi engedelem vagy vétel nélkül 3 darabot levágott és lakására akarta szállítani. E munkájában azonban megzavarta őt Logozsár György bíró és Logozsár József esküdt, kik az értesítés alapján a helyszíre menve lefoglalták a jogtalanul eltulajdonítani akart fát, sőt a következőknek is kilitásba helyezték. Ezért aztán Csrenesies bosszút forralt a két községi előjáró ellen, s az egyiknél, Logozsár Józsefnél még aznap este kiakarta tolni a bosszuját. Este 8 óra körül belopódzott ennek a pajtájába és ott legelőször is a kocsit akarta fűrészrel és baltával darabokra vagdalni. A nesze azonban kiment a gazda és sikerült neki a terv végrehajtását megakadályozni. Igaz, hogy ez nem ment egy könnyen, s a két ember között verekedésre került a sor, melyben Logozsár szenvedett könnyebb sérülést. A bosszualló embert idegen vagyongrónáljárásért feljelentették az ügyészségnél.

Lószemle. A gazdaközönségnél eltartásra kihelyezett s az államkincstár tulajdonát képező honvédlóvak szemléjét folyó március hó 28 és 29-ik napjain ejtik meg a helybeli magy. királyi honvéd huszár lakatnyában.

A balatoni halászat. A Balaton halászatát már évek óta a halászi részvénytársaság bírja. A társaság igazgatósága múlt évre vonatkozó jelentésében elmondja, hogy 1904 évben a Balaton-

ból összesen 9493 métermázsát halat fogtak ki; és pedig 2242 mm. gardát, 6118 mm. keszeget, 78 mm. ónt és mennyhalat, 147 mm. csukát és compót, 48 mm. harsút, 83 mm. pontyot, 775 mm. fogast és süllőt. A vizen való halászatnál 396, a jégen való halászatnál 692 halászt alkalmaztak; emellett 450 halhasítással és pikkelyezés-sel foglalkozó leány kapott keresetet.

Betörték a hegyen. Dr. Jakabffy János ügyvédnek a Gógánhegyen levő pincéjébe az ablak kifeszítése után ismeretlen tettesek betörték és onnan különböző apró tárgyakat elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást, eddig azonban eredményre jutni nem tudott.

Konkurrencia. Mult számunkban e cím alatt közölt híreinkre vonatkozólag levelet kaptunk a lenti szövetkezet köréből, amelyet név nélkül, a saját felelősségünkre nem közölhetünk, mert nem vállalkozhatunk arra, hogy a záróra megszegésnek mi is megadjuk az árát. Az audiatur et altera pars elvénél fogva azonban a levél tartalmát leírjuk. A levél azt mondja, hogy Mayer ur udvarias a törvény iránt, mert vasárnaponként üzletét pontosan bezárja, de vásárlóit zárt ajtóik mögött is kiszolgálja. (Ezt különben a novai főszolgabírósg ítéletben konstataulta). Udvarias továbbá a hölgyek iránt s ha vásárlói között tiltott időben hölgyeket pillant meg, azokat bonbonnal kínálja, amint ezt a főszolgabírósgnál is elismerte. Az sem igaz, hogy a tanító kisasszonyok két korona értékű árut vásároltak hitelbe, mert Mayer urnak a hölgyek egy darab arannyal fizettek. Szívesen tudamásul vesszük azt is, hogy a hölgyek ellen emelt az a vád, hogy Mayer urat öntudatosan ugratták bele a törvénytörésbe, csak üres pletyka és gyanusítás. — Hiszen magunk is csak azt konstataltuk, hogy: beszélnek. Nem is azért foglalkoztunk ezzel a históriával, mintha valami nagyon érdekelné bennünket a nagyon is helyi érdekű dolog, hanem csak azért, mert népevelők meggyanúsítására adott alkalmat, akik nem vállalkozhatnak detektív szerepre. Örülünk, hogy nem is tették. Bizonyosan a szezeles véletlen sodorta bele őket a Mayer ur tragédiájába. Ezzel azonban a lenti konkurrencia aktáit lezártuk. Az egész dolog nem érdemes arra, hogy akár az egyik, akár a másik fél további kellemetlenséget szerezzen magának; mi pedig a közönséget untassuk vele.

Aki hamis pénzen mulat. Jókedeve kerekedett Antal Flórián merényei lakosnak egy lakodalomban. A cigány elé állt s ugyancsak huzatta. A hangásokat csupa 20 fillérral fizette, de ebből azután adott bőven. A cigányok másnap be akarták váltani a piculákat, amikor kiderült, hogy azok egytől-egyig hamisak. Antal elfogták a esendőörök s vallatták, hogy hol vette a hamis hatosokat. Antal Lázár József keszthelyi lakosra hivatkozott, aki már egy ízben pénzügyártásért büntetve is volt. Lázár azonban tagadta a hamisítást s végre Antal Flórián bevallotta, hogy ő volt a hamisító. Jó alkalom volt azonban ahhoz, hogy Lázárnál házkutatást tartsanak s a esendőörök találtak is egy száradófélben levő gipszminiat, amelyen egy 20 koronás arany lenyomata volt látható.

Betöréses lopás. Gazdag és pénzes ember hírében állt Mátai Ferenc, aki nem rég halt meg. Özvegyénél sok pénzt sejtettek. Valaki aztán meg is próbálkozott, hogy ezt az állítólagos sok pénzt megdézsmálja. F. hó 7-ére virradóra kifeszítette a lakás ablakának vasrostélyát, azon át a szobába mászott, feltörte az almáriomot, abban mindent össze-vissza dobált s sikerült is 66 K s néhány fillér készpénzt megkaparintania, ezt és az ökrök levelét magához véve, ugyan azon az uton elmenekült. Mátaiéknak az a szerencsés-jük, hogy a másik pár ökrüket a Szepetneken megtartott országos vásáron nem sikerült eladniok, mert különben a tolvaj ezeknek a vételárát is magával vitte volna.

Tolvaj háziszolga. Nagy Endre, a „Korona“ volt háziszolgája, szolgálatából elbocsátván, a városban kóborolt. A múlt éjjelek egyikén belopódzott a vendéglőbe, a hol ismerős lévén a helyi viszonyokkal, bement abba a helyiségbe, ahol utódja Nyirő János helyezte el a ruhá-neműit; ezekből kiválogatta a javát s azzal Körmeny irányában megszökött. A rendőrség nyomban megtette ellene a kellő intézkedéseket, hogy mielőtt értékesíthetné a ruhaneműeket, elfogják.

Tömeges Magszállítás az Államnak, Makfalvay Géza földmívelésügyi államtitkár, Sierbán János kir. jószágigazgató kíséretében e napokban meglátogatta Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésének Budapest, Rottenbiller-u. 33 sz. allatt levő központi telepét és az állam részére nagyobb megrendelést tett lőhere és luczerna magból. Ez alkalommal nagy érdeklődéssel megtekintette az egész telepet, hol most a tavasz idején 140 főből álló személyzet bonyolítja le a mag szétküldésének nagy munkáját.

Tiszti orvosi vizsgalat. A tiszti orvosi vizsgalatok a f. évben Budapesten április hó 9-én kezdődnek és a következő napokon folytatód-nak. Jelentkezők idejekorán tartoznak ebbeli kérvényüket benyújtani.

Élelmentés. A mult napokban megáradt Zala kilépett a medréről s előntötte a szomszédos réteket. A holt árok is megtelt piszkos sárga vízzel. Az árokutcai lakók gyermekei belementek a tajtékzó hullámokba és lubickoltak benne. Köztük volt a kis Horvát Pista is, aki elég merészen futkosott ide-oda az árokban. Hirtelen elmerül, a hullámok összeesaptak a feje fölött s a kis fiu eltűnt a zavaros vízben. Társai lármájára sokan összeszaladtak a partra s Feili Béla szabómester beleugrot a fiu után és kimentette.

Verekedés. Hushagyókedden több kiskoreszmában tartották meg az utolsó farsangot, a melyen honvédhuszárok közül többen résztvettek. Varga István kocsis egyik koreszmában a mulató huszárok közé vegyült, kik összeeszték vele és úgy megszurkálták, hogy súlyos testi sérülést szenvedett. A huszárok innen több, más koreszmába is ellátogattak, a hol szintén verekedést kezdtek s a rendőrségnek közbe kellett lépni. Több koreszmában betiltották a további mulatságot.

A legjobb tanya. Hushagyókedden Horvát Takó Ferenc vendégségbe ment a sógorához, akinél nagyobb társaság gyűlt össze s itták a hegy levét. Ferenc sógor éjjel körül eltűnt. Bizonyosan haza tántorgott, gondolta a sógor. Másnap reggel azonban a sógorasszony az ura keresésére jött, aki mindaddig nem tért haza. Hiába kutatták az eltűnt embert, az csak nem került elő. Végre hamvazó szerdán délután akadtak rá a pincében. Mélységesen aludt egy hordónak támasztott háttal. Horváth ugyanis nem elégedett meg az asztalra hordott vinkóval; tudta, hogy van a sógorának jobb is, abból akart felhozni. A csap nyakát elesavarta, valószínűleg nagyot ivott; a bor elfolyt, ő maga pedig elaludt. A káros gazda sógorától kártérítést követel.

Megdézsmálták a krumpliját. Horvát Ferenc sip-utcai lakos mult évi krumpli termését a mezőn halmozta össze s földdel takarta le abban reménykedve, hogy a tavasszal jó áron adja majd el. Egyik éjjel ismeretlen emberek megdézsmálták a krumplit s Horváth állítása szerint mintegy 12 mérőre valót elloptak abból.

Tyuk lopások. Baksza István órségi lakos 22 éves suhanez Kollaries Simon ugyanottani lakostól 3 drb. tyukot lopott. — Mikács János és neje Adamecz Czecezia üzletszerűleg foglalkoztak a baromfi tolvajással. Február 25-én Drávaszentivánon loptak 7 darab tyukot, 28-án Nagyaluban Csalopek Józseftől 12 darabot, folyó hó 3-án Zalaújváron Fodor Ferenczről 10 darabot. Ez utóbbi lopáson, jobban mondva a lopott jószágok eladása alkalmával azon rajta vesztettek, amikor a lopott jószágokat 3-án a Strahia Testvérek baromfi kereskedőknél elakarták adni, elfogták őket. Hogy még több lopásfés terhelje a lelküket, valószínű. — Goricsanez Mihály és nővére Mária folyó hó 3-ára virradóra Drávaszárhelyen özv. Toplicsanez Máriától loptak 4 tyukot.

Községek az ex-lexben. A költségen kívüli állapot egyre jobban súlyosítja a községi közigazgatási ügyvitelt. A rendes időszaki munkákat nem végezhetik. Az adókövetési munkálatokat, hasonlóképpen az ujjoneozási elmunkálatokat is függőben hagyhatják, mert azokat nagyobb vesződéssel ugyanis új alapokra fektetve kell kidolgozni. Eddigél is csak nagy erőfeszítéssel s itt-ott segédmunkaerő kirendelésével tudták a községi és körjegyzők kurrensben tartani a felhalmozódott ügyeket. A belügyminiszter a községi hivatali segédörök szervezését az állami anyakönyvi törvény módosításáról szóló javaslat végrehajtásával kapcsolatban kívánta teljesíteni. Ez a szervezés azonban a költségvetési előirányzat hiányában most elmaradt. A községi- és kör-

jegyző ezután ha a rengeteg munkahalmazban meg nem akar fenekleni, a saját zsebére alkalmazhatja a kisegítő erőt. És ez az állapot még sokáig eltart s ezzel csakis maga a községi közigazgatás szenved.

Pénzüntézetek. A sümegi takarékpénztár 35-ik üzletét 8,495.485 K forgalommal zárta le. Tiszta nyeresége 35204 K 98 f volt, amelyből 16.000 koronát osztalékra, 11950 koronát a tartalék alapra, 3326 koronát a nyugdíjalapra, 510 K kulturális célokra fordítottak s 3218 K 98 fillért a jövő évi nyereséyszámára vittek át. A megejtett választás eredménye: Elnök vezérigazgató: Eitner Sándor. Alelnök: Eitner Zsigmond. Igazgatósági tagok: Balasies József, Darnay Kálmán, Eitner Jenő, Krisztinkovich József, Luiszer Lajos, Pánczer Gusztáv és Pintér Lajos. Felügyelők: Bánfi Alajos, Hladny János, Semetke József rendes és Steiner Simon póttag. Ügyész: Takács Zsigmond.

Mühle magvai a kereskedelemben létező legjobbak s kipróbált legelőkeltebb minőségűek. Ezek kiváltságos udvari és urasági kertészetek, ugyszintén jobb magánkertészetek részére valók, a hol mindig a szép virágok kiváltságoltjai lesznek öhajtvá. A zöldségtelék magvai a főzélék-fajok kiválókat legjobbak fajai, fajtiszták és megbízhatók, míg a mezőgazdaságiak legelőrendű eredeti magvak, a melyekről képletekkel bőven ellátott nagy főkatalogust ingyen küld Mühle Vilmos, os. és kir. udvari magszállító Temesváron.

A birtokhatárok állandó megjelölése és a mezei dűlőutak területének megállapítása és megjelölése a f. év folyamán teljesítendő, tekintettel az országos kataszteri felmérésekre. A földmiv. ügyi miniszter rendeletet adott ki, hogy a községi előjáróságok a fentjelzett munkálatot az 1894. XV. t. c. 34 §-a alapján s a békés uton való rendezés meghiusulta esetén az idézett törvény figyelembe vételével az egy évi békés és háborítatlan birtoknak épségben tartása mellett foganatosítsák. E munkálatnál egész határoknak régi állapotok alapul vételével való felmérése mellőzendő s a hatóságok a felmerült vitás kérdéseket soron kívül tartoznak elintézni. Átvizsgálások a mezei közös dűlőutak s elfoglalt, vagy önkényesen áthelyezett részeik helyreállítására, hogy a kataszteri munkálatok a mezei közös dűlőutakat jogszertint való állapotukban vehessék föl.

Gondatlanság. Szigeti Rozi eselédleányt az utcán egy kutya megugatta. A leány szörnyű módon felháborodott a kutya támadásán, egy jókora darab meszet fogott s azzal akarta az őt megtámadó kutyát megdobni, azonban a kutya helyett Szanyi Józsefnek ép iskolába menő fiát s pedig arcán találta. A mész a gyermek szemébe hullott, minek következtében súlyos bántalmat szenvedett. A gondatlan leány ellen megindították a vizsgálatot.

A seiyemkendő. Zsuidaries Ágnes stridói lakosnő Biodnyák Antal ottani kereskedőtől egy darab seiyemkendőt lopott. Nem sokáig maradhatott nála azonban a lopott jószág, mert észrevette, hogy az elveszett kendő keresésében rá irányul a gyanu és hogy nagyobb baja ne legyen, önmaga visszaadta azt s ráadásul 10 koronával terhelte, hogy bünbánata nyomatékosabb legyen. Minden bünbánata dacára azonban mégis számot kell adni tetteről a bíróság előtt.

Pajkosság. Petroleumot vitt egy eselédleány Horváth Győző kereskedéséből. Az aszfalton elejtette az üveget, a mely eltört és a petroleum szétfolyt a járdán. Valaki pajkosságából meggyújtotta, mely azután öles lánggal égott. Rémes látványt nyújtott az égő aszfalt. Úgy látszott, mintha a Mizory-féle ház lángokban állna. A Rákóczy utca lakossága összeszaladt a tüzilármára és bámulta a felesapkodó lángokat, mik 10 peronyi égés után maguktól kialudtak s nem maradt más hátra egy hosszú piszkos fekete foltnál.

Elvi jelentőségű határozatok. Cselédber iránti követelés elbírálása — tekintet nélkül arra, hogy az milyen címen érvényesítették, a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik. (Minisztertanácsi határozat.) — Cselédkönyv hiánya sem a szolgáltatási viszonyra, sem az ezen alapuló jogi minősítésére befolyással nincs. (Minisztertanácsi határozat.) — A mig a vad uratlan jószág, senkinek tulajdonában, vagy birtokában nincs és így lopás, jogtalan elcsúsztatás tárgyát nem képezheti. (Minisztertanácsi határozat.) — Vármegyei határral össze-

eső birtokhatár megállapításánál az elsőfokú hatóság csak a földmiv. miniszter delegálása alapján járhat el. (Földmiv. miniszter 15098/903 évi hat.) — A mezőri költségek kivetésénél a szőlők földadóját a képviselőtestület kétszeresen vagy többszörösen is rendelheti számítani. A mezőri javadalmazás kivetésénél mutatkozó aránytalanságok ily módon s az őrzési kerületek beosztása által helyesbítendők. — (Földm. min. 9403. 3/902. hat.) — A mezőri föleskető hatóságnak már a fölesketésnél meg kell állapítania, hogy oly egyén szolgáltatába esketi-e föla mezőrt, akinek külön mezőrtartási joga van s hogy a fölesketendő a törvény kiválmálnak megfelel-e? (Földmiv. min. 4961/903. sz. h.) — Iparkihágási ügyben a tettesen kívül a bünségéd is büntetendő. (Keresk. min. 48709/904. sz. h.)

Gazdák figyelmébe. Az 1891. évi XIV. illetve az 1898. évi XXI. t. értelmében a gazda köteles alkalmazottjának — eselédjének — valamint kórházban történt gyógyítása alkalmával fölmerült költségeket, ha ez a ker. betegsegélyző pénztárnak, illetőleg a gazd. eselédsegélypénztárnak nem tagja, megfizetni. Gyakran megtörténik, hogy a közig. hatóságok illetéktelenül követelik ezeket az ápolási s gyógyköltségeket a munkaadótól — gazdától — s ez kénytelen a közig. hatóság határozata ellen felfolyamodni. Ezek a felfolyamodások bélyegmentesek. Az ill. díj. szab. 13 t. IV. 14 p. ugyan 2+4 korona bélyeget ir ezekre elő, azonban az ill. díj. 34 t. „felfolyamodások“ című bekezdése szerint a 14 díjtétel 1.) pontjában felsorolt esetekben — miután rindórhatszág előtt folynak — a kérdéses ügyek ezen pont alá esvén — bélyegmentesek. Ilyen értelemben határozott a miniszter tanács 1210/88 és 1963/a k. elvi jelentőségű határozataiban.

Talált tárgyak. — Egy Bódis Katalin névre kiállított eselédkönyvet és egy fekete, vasnyelű esont fogantus esőernyőt találtak s átadták a rendőrségnek, a hol igazolt tulajdonos a hivatalos órák alatt átveheti.

Időjárás. A mult hét tavaszi hangulatot hozott. Megenyhült az idő s derűlten sütött a nap; majd beborult s időközönként permetezett az eső. Az időjárás állandóan enyhe.

Mult hóban levágott állatok száma. A mult február hó folyamán a helybeli közbiztonság levágásra került 43 db nagy szarvasmarha, 38 db tejfogu és 94 db borju. Ezekben kívül közfogyasztásra leölték 159 db sertést.

Mult hóban elhaltak városunkban. 1. Gombossy Szidónia özv. Thassy Lajosné 80 éves magánzó. 2. Szigethy Anna özv. Nagy Károlyné 72 éves magánzó. 3. Horváth Adolf 72 éves napszamos (kórház). 4. Molnár Anna 82 éves magánzó. 5. Hobár Sándor 9 hónapos gyermek. 6. Berta Ilona 6 éves gyermek. 7. Bognár Eleonora 4 éves gyermek. 8. Kovács István 52 éves cipész. 9. Kis Pongrácz Imre 80 éves koldus (kórház). 10. Szalai József 15 hónapos gyermek. 11. Juhász Antal 7 hónapos gyermek. 12. Horvát György 56 éves molnár. 13. Valentin Mátyás 76 éves eszmadia. 14. Horvát Vilma Elmont Károlyné 26 éves. 15. Tuboly Mária 44 éves magánzó. 16. Tót József 43 éves esztergályos. 17. Vörös Pál 75 éves irnok. 18. Kövesi Anna 54 éves napszamos (kórház). 19. Boszkovics Aranka 10 hónapos gyermek. 20. Domján Rozsi Horvát Ferencné 25 éves eseléd. 21. Vidovics István 6 éves gyermek. 22. Samu József 3 hónapos (kórház). 23. Zarka József 44 éves napszamos (kórház). 24. Fábianfi Vendel 21 hónapos gyermek. 25. Szakony Ilona 11 hónapos gyermek. 26. Német Gizella 6 hónapos gyermek.

Állategészségügy. Zalavármegyében a mult hó utolsó hetében a következő állati betegségek fordultak elő: Ragadós száj- és körömfájás: Pakod. Ivarszervi hólyagos kiütés: Ormándlak, Nemesapáti. Sertésorbán: Balatonfüred, Gulács, Monostorapáti, Zalamindszent, Zalabér, Zalaacsány, Sertésvész: Kerkakálóca, Petesháza, Drávaacsány, Rigyác, Nemesboldogasszonyfa, Vindornyalak, Maróc, Máhomfa, Igrice, Misefa, Nagykapornak, Orosztonybaksháza, Paesa, Pötréte, Nagygörbő, Balatonederics, Balatonfüred, Balatonudvari, Gyulakeszi, Petend, Taliándörög, Szepeszd, Tapolca Tördemic, Alibánfa, Apátfa, Besenyő, Boldogfa, Bencsdföld, Csásbozsook, Csatár, Keménfa, Kiskutas, Nemesapáti, Salomvár, Teskánd, Zalalövő, Zalamindszent, Almás, Zalabér községeiben.

A „Zenélő Magyarország“ zongora és hegedű zeneműfolyóirat most megjelent XII. évfolyamu

5. füzet a következő zeneműfajdonságokat közli: I. Heidlberg Albert »Erzsébet királyné emlékezete« melodráma Falk Richárd költeményére. II. Greizinger Iván »Szerelemi vallomás« — Liebes serklärung — műdal — III. »Zsazsa esárdás« Fedák Sárinak ajánlvá. Mindig ily gazdag tartalommal jelenik meg e minden zenekedvelőnek fontos zeneműfolyóirat minden egyes füzeté úgy, hogy előfizetői az érdemesebb zeneműveket — havonta kétszer megjelenő füzetekben, mindenkor 10—12 oldalon kapják. Előfizetési ára: egész évre (24 füzetre) 12 korona, fél évre (12 füzetre) 6 korona, negyedévre (6 füzetre) 3 korona. Egyes füzet 60 fillér! Előfizetni a most folyó I. évfolyadra, valamint az előző évfolyamokra is a »Zenélő Magyarország« (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapest VII. József-körut 22—24, hol egyuttal minden nyomtatásban megjelent zenemű a legolcsóbban megszerezhető.

A NAP. Példátlan sikerrel egy csapásra hódította meg A Nap a közönséget. Frissesége, elevenesége, erős, becsületés ellenzéki hangja, tiszta demokratikus politikája, merész és kitartó küzdelme az alkotmányos szabadságért, rovatainak bősége, az egész lap eleganciája és kedvessége teljesen meghódították a Napszámára a közönség szívét. A Nap ezenfelül a legolcsóbb napilap; előfizetési ára negyedévre csak 4 kor., egy hónapra 1 korona 40 fillér. A NAP valamennyi újság megelőzésével a legkimerítőbb tartalommal már kora reggel megérkezik az összes vidéki városokba. A Nap felelős szerkesztője: Braun Sándor, főmunkatársa: Ábrányi Emil. Politikai cikkeinek nagyrészt dr. Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselő írja. A Nap szerkesztőségének tagjai: Bródy Mihály, Csizmadia Sándor, Csörgő Hugó, Cholnoki Viktor, Feld Aurél, Gergely István, Dr. Hajdu Miklós (segéd-szerkesztő), Haesak Géza, Holló Márton, Holló Vilmos, Józsa Antal, Kemény Simon, Nádas Sándor, Pásztor Árpád, Székely Miklós, Szaboles Bálint, Dr. Vázsonyi Vilmos. Mutatványszámot készsággel küld A Nap kiadóhivatala: Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

Az Élet, a régi jó Képes Családi Lapok, az új évben gyökeresen átalakítva, új köntösben e rövid idő alatt is nemesak régi híveinek igényeit elégíti ki fokozott mérvben, de széles körben is általános elismerésre tett szert. Az Élet mindenben arra törekszik, hogy nélkülözhetlen illusztrált szépirodalmi heti lapot adjon a magyar család kezébe. Az Élet hasábjain a magyar nemzeti eszmékért küzd, mindent a magyarság szempontjából itél meg. Az Élet hasábjait a legnevesebb magyar írók és költők keresik föl munkáikkal, a politikai, társadalmi, művészeti, gazdasági élet aktuális eseményei könnyed, szórakoztató modorban megírva és illusztrálva jelennek meg hétről-hétre az Életben, a melyben azonkívül hasznos tudnivalóknak, tudományos apróságoknak a háztartás és a divat körébe tartozó dolgoknak is bő tér van engedve. E sokoldalúság és fényes kiállítás dacára is az Élet a legolcsóbb magyar hetilap, előfizetési díja negyedévre csak 3 korona lévén. Az Élet e heti száma is páratlan bő tartalmu. Közli annak a 16 államtérfinak képét, kiket a király magához rendelt. Az aktuális események közül képeken bemutatja a Mukden körüli harcokat, az Operában rendezett élő sakkjátékokat stb. Irodalmi részében elbeszélések, tárcák, költemények mellett Beniczky Bajza, Lenke regényét, politikai eszevegést, gazdag közigazdasági, színházi, divat rovatokat találunk. Az Élet az érdeklődőknek szívesen küld mutatványszámot kiadóhivatala révén (Budapest, Muzeum-körut 7. sz.)

A „Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytar“ f. évi március 1-én kiadott füzetében a könyvtári részben Dr. Lengyel Vilmos, a m. kir. számvevőszék osztálytanácsosa, folytatja „A községi háztartás és számvitel“ című nagy-érdekű kézikönyvet, melyet szakkörökben osztatlan elismeréssel fogadtak. Erre a kitünő tollal, a legalaposabb tárgyi ismerettel megírt kézi könyvre különösen nagy szükségük van a községi előjáróság tagjainak, a községi és körjegyzőknek, a fözsolgábiráknak, alispánoknak, kik a községi számtartás vitalénél, illetőleg ellenőrzésénél nem nélkülözhetik ezt a becses kalauzt, mely a községi budget legbonyolultabb utvesztőjében is biztos utmutatóul szolgál. A nagyfontosságú kézikönyv a tárgy terjedelménél fogva, csak a

március 15-iki füzetben nyerhet befejezést. A „Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár“ ezen füzetének a döntvénytári része is felette fontos és aktuális most midőn megkezdik az 1906. évre szóló országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének évenkénti kiigazítását. Ebben a füzetben közölve van a m. kir. Kuriának a tavalyi felebbezések kapcsán hozott, összesen tíz esetre vonatkozó elvi jelentőségű határozata, melylyel megállapítja a választói névjegyzék évenkénti kiigazításának határidejét tíz napban; — a nyugdíjazott tanító választói jogosultságát; — az adókiivetés hiánya nem szolgálhat a választó hátrányára; a ki adókiivetés alapján kéri a felvett annak oklevele nem számít; — a nyugdíjazott szolga választó, — az adókiivetés az adókiivetést nem pótolja; — az adószámkivonat nem elégséges sem lakás, sem személyazonosság igazolására; részvénytársaságok hivatalnokait az üzleti helyiségnek megfelelő kerületben kell felvenni; — a kinek két kerületben van jogosultsága, csak személyesen kérheti, hogy mely névjegyzékbe kíván felvételt, ezt harmadik személy nem kérheti; — a jogi személyek sem felszólamlási, sem észrevételezési joggal nem bírnak, még ha felszólamlásban foglaltak is alkírták a beadványt; — felszólalásra észrevételt tevőnek az illető választókerület névjegyzékében benlétét igazolni kell; továbbá a földmívelésügyi miniszternek halászati kihágásra, a közigazgatási bíróságnak hagyatéki illeték, bélyegilleték; a kereskedelmi miniszternek jogosulatlan cégnyilvántartás és nyomatványok után elkövetett ipari kihágási stb. ügyekben hozott közérdekű elvi határozatait közölni. A „Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár“ előfizetési ára egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor., 1 óra 1 korona. A kéziratokat és előfizetési díjat Dr. Dolencez József ügyvéd szerkesztő és kiadó címére. Budapest, VIII., József-körút 74 szám II. em. 11. ajtószám alá kell küldeni.

Fényképészeti készülékek. Nincs a világnak olyan zuga, ahol amatőr fényképész ne volna. A világ egyik legkeresettebb cikke a fényképező masina, amely diadalmasan bevonult már a leg-sötétebb világrészekbe is. Mi is bővében vagyunk az amatőr uraknak és hölgyeknek, de bizonyosan még többen lesznek, ha a Kodakért és a hozzá tartozó felszerelésekért nem kell a fővárosba utazni, mert mindezek helyben is kaphatók. Mennyi bosszúságot okozott már az, ha elfogyott a lemez, eltört a lencse és hamarosan nem lehetett másikat kapni. Mától fogva azonban már Zalamegyeszen is van olyan raktár, ahol mindenféle fényképészeti cikk kapható. Tulajdonosa Vidor Samu, aki hirdetésében elmondja a t. amatőröknek, hogy mit mindent kaphatnak nála. A Kodakok zavartalan működése tehát biztosítva van.

Minden háztartásban, városban és falun áldásos, ha kéznél van egy-egy üveggel a Schmidt-bauer-féle IGMÁNDI keserűvízből, mert szükség esetén egy fél pohárral használva, gyorsan és alaposan eltávolítja a gyomor és belekből a csiraját számtalan komoly betegségnek s ezzel elejét veszi a baj további fejlődésének a szervezetben. Az igmándi keserűvíz nemcsak mint gyomor-, bél- és vértisztító alkalmazható a legjobb sikerrel, de kitűnő étvágyat is hoz. — Hogy az igmándi vízből aránylag már kis adag oly hatásos, ize pedig könnyen bevehető légy és síma, érdekes magyarázatát abban leli, hogy annak hatékony alkotórészei a természet ölében évezredek óta az úgynevezett összeérési folyamatnak vannak alávetve, hasonlóképpen mint a kőszén a föld gyomrában mennél régebb, annál érettebb, jobb és értékesebb, s csak az így napfényre került teljesen érett állapotban levő természetes ásványvíz bír azon csodálatos gyógyerővel, mely az igmándi keserűvíznek oly becses és jellemző tulajdonsága, s amelyet sem művileg utánozni, sem pedig egyáltalán pótolni nem lehet.

A Horgony-Pain-Expeller (Richter-féle Liniment Caps. comp.) igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 35 éve mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórál, minő a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerről jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésekppen az influenza ellen is. Üvegek-

ben a 80 fillér, 1 K. 40 f. és 2 K., a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan Richter-féle Horgony-Pain-Expeller, vagy Horgony-Linimentet kérni, valamint a „Horgony“ védjegyre és Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

A „Zenélő Magyarország“ zongora és hegedű zenemű-folyóirat most megjelent XII. évfolyam 4. füzete a következő zeneműjónásokokat közli: I. Fekete István „Finale“ műdal Reviczky Gyula szövegére. II. Lengyel Miska „Vén fűz lombja“ magyar dal. III. Hetényi Albert „Na te muslim“ ábránd a közismert szerb dal felett. — Mindig ily gazdag tartalommal jelenik meg e minden zenekedvelőnek fontos zeneműfolyóirat minden egyes füzete úgy, hogy előfizetői az érdemesebb zeneműveket — havonta kétszer megjelenő füzeteiben — mindenkor 10—12 oldalon kapják. Előfizetési ára: egész évre (24 füzetre) 12 korona, fél év-re (12 füzetre) 6 korona, negyed évre (6 füzetre) 3 korona. Egyes füzetei ára 60 fillér. Előfizetni a most folyó I. évfolyamra, valamint az előző évfolyamokra is a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körút 22/24., hol egyúttal minden nyomtatásban megjelent zenemű, a legolcsóbban megszerezhető.

Szenzációs zsurnalisztikai jubileum. Az „Egyetértés“ mely a hazai zsurnalisztikában a legelső helyek egyikét foglalja el és amely mint politikai tényező is igen nevezetes, a közel jövőben nagy ünnepet ül. Ez év tavaszán lesz ugyanis negyven éve annak, hogy az Egyetértés fennáll. Az évfordulót a legnagyobb magyar lap igen érdekes módon fogja megünnepelni, amennyiben olyan jubiláris számot ad ki, amintre még aligha volt eset valahol. Jubileuma alkalmából ugyanis az Egyetértés 230—250 oldal terjedelmű dísz-számot ad ki. Ez egy 500—600 oldalas kisebb alakú lapnak felel meg. A jubiláris szám igen fényes kiállítású és rendkívül gazdag tartalommal lesz. A mesteri illusztrációknak egész tömege fogja díszíteni, azoknál a magyar irodalom legjelesebbjeitől lesznek benne dolgozatok, tudományos és szépirodalmi közlemények, sőt egy teljes regény is. Egy-egy ilyen óriási lappeldőnynek a nyers előállítás költsége mintegy hat koronára rug. Ilyen módon akarja az Egyetértés leróni háliját a magyar olvasóközönség iránt, mely négy hosszú évtizeden át a legmelegebb rokonszenvvel támogatta. Hogy a lap előfizetői megkapják a jubiláris dísz-számot, mely egymagában egy egész kis könyvtárral fog fölérti, az természetes. Az Egyetértés azonban úgy intézkedik, hogy az óriási lapszámot emlékképpen azok is megszerezhessék, akik nem tartoznak az előfizetők sorába. E célra elegendő, ha az érdeklődők levélben fordulnak a kiadóhivatalhoz (Budapest, IV. Vármegeház-utca 11.), amely levélhez az expedíció költségeinek fedezésére 50 fillér melléklendő levélbélyegeket. Tekintettel arra, hogy az óriási dísz-példány csak bizonyos korlátolt számban jelenik meg, ajánlatos, hogy azok, akik a legalább 230—250 oldalas jubiláris Egyetértést meg akarják kapni, mielőbb forduljanak eziránt a kiadóhivatalhoz.

Kenyér specialitás. GRANER **IZIDOR** helybeli pékmester „ANANÁSZ“ kenyér név alatt olyan zamatos, étvágygerjesztő, tetszetős és könnyen emészthető kenyeret hoz forgalomba, mely után városzerte szokatlanul nagy a kereslet. Alig van ház, a melyből ez a kitűnőnek bizonyult, izletességéért és tetszetős voltaért kedvelt kenyér hiányzanék. Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

Közgazdaság.

Börze és pénzpiac.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforogalomról és a pénzpiacról.

A külföldi tőzsdék szilárd irányzatának, valamint az egyre fokozódó pénzbőségnek hatása alatt a budapesti tőzsdén néhány hét előtt megindult árfolyamemelkedések az elmúlt héten is folytatást nyertek. Az utolsó jelentésünkben említett részvények mellett az elmúlt héten helyi értékek közül a Franklin könyvnyomda és a Magyar fém és lámpaárugyár részvényeknek volt különösen részük jelentékeny árfolyamjavulásban, míg a nálunk jegyzett internacionális értékek közül az osztrák magyar államvasút részvények tüntettek fel árfolyamemelkedést az újból felmerült államosítási hírekre.

Igen nagy kereslet mutatkozott az elmúlt héten Erzsébet királyné sanatorium sorsjegyek iránt, melyeknek árfolyama K. 11. 50-ról K. 13. 90-re emelkedett. Egyéb kisebb sorsjegyekben is megélnékült az üzlet, és a kamatozó sorsjegyek iránt is érdeklődés mutatkozott.

F. hó 8-án jött létre a megállapodás az osztrák pénzügyminister és a Rothschild csoport vezetése alatt álló osztrák bankcsoport között K. 90.000.000 névérték osztrák koronajáradék átvételét illetőleg. A consortium e járadékot 99%-os veszi át, eladását pedig, mint az utóbbi években már több ízben, nem aláírásra becsátás

utján, hanem szabad kézből való eladással fogja eszközölni.

Az elmúlt héten ismét 2 budapesti intézet határozata el alaptörvényének felemelését és pedig a Magyar Általános Takarékpénztár és a Magyar kereskedelmi részvénytársaság. Mindkét intézet az új részvényekre való elővételi jogot régi részvényeseinek biztosította.

Ez irányban szivesen szolgál díjmentes felvilágosítással a fentnevezett „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság.

A nevezetesebb értékpapírok árfolyamváltásai a következők:

	március 2.	március 9.
4% magyar koronajáradék	98.40	98.30
Magyar hitelrészvény	792.75	790.50
Osztrák magy. államvasut részvény	656.25	661.50

Hogyan tisztogatják Kecske-méte-n a gyümölcs-fákat. A gyümölcsfákat nálunk Magyarországon, — sajnos, — általában semmilyen gondozásban nem részesítik és ahol részesítik is, ez a gondozás mindössze abból áll, hogy a fákat télen vagy kora tavasszal kaparó, kefé, vagy valamely más e célra alkalmas eszköz segítségével megtisztogatják. De bármily gondosan hajtsák is végre a tisztogatásnak ezt a módját, az a legjobb esetben is csak félmunka marad, részint mert ily módon a fát igazán alaposan megtisztogatni nem is lehet, részint mert a fákról levakart penészgombák, rovarok stb. a fa tövébe hullanak, ahol a kedvező idő beálltával életre kelnek s a gyümölcsfák gyenge bimbóit, virágait és lombzatát főformán csakúgy megtámadják, mintha nem is tisztogatták volna a fát.

A híres gyümölcstermelő városban, Kecske-méte-n, nem ezt a módszert követik. Ott olyan fatisztogatási eljárás honosodott meg, amely szerint a fákról a moszatokat, mohát, penészgombákat és a különböző rovarokat nemcsak feleből, hanem a fák oldalánál távolítják el, hanem ezeket a gyümölcstermést veszélyeztető ellenségeket, még mielőtt kártékony működésüket megkezdették volna, alaposan kiirtják, megsemmisítik. A kaparással, kefével nem elégsznek meg; szinte azt lehet mondani, hogy megmosdatják a gyümölcsfákat, de szappan helyett egy külön e célra készült igen hatásos szert, „Kémáját“ használnak. A Kémáj azért alkalmas szer a gyümölcsfák tisztogatására, mert nemcsak az a tulajdonsága van meg, hogy a különböző penészgombákat (még a megfogást okozó gombákat is), továbbá a rovarokat és azok petéit és álcáit, nemkülönben a moszatokat és mohákat megöli, kiirtja, hanem ezenkívül még azzal a nevezetes sajátsággal is bír a Kémáj, hogy a gyümölcsfák kergét megpuhítja, minél fogva a fa tavasszal, mikor vastagodni kezd, régi kergét könnyen lehányhatja, simává lesz, tehát a rovaroknak bújóhelyet nem szolgáltat.

Ha tehát a gyümölcsfáknak téli ápolásával nem fél munkát akarunk végezni, akkor kövessük a Kecske-méte-n szokásos eljárását, vagyis ne elégedjünk meg a gyümölcsfák kapargatásával, hanem nyhe téli napokon, vagy kora tavasszal, de mindenesetre még a rügyfakadás előtt, amikor az erős permetező folyadék a fának nem árt, erős 1½—2%-os Kémáj-oldattal, melyhez egy kevés meszet is kevertünk, alaposan permetezzük meg a gyümölcsfák összes ágait; a fatörzseket és vastag ágakat pedig meszelő segélyével ugyancsak messzel kevert Kémáj-oldattal mázoljuk be. Tapasztalni fogjuk, hogy Kémájjal való kezelés folytán mily szépen megsemmisülnek, mennyire megifjodnak gyümölcsfaik és mily bőséges, ép és egészséges terméssel hálálják meg fáradozásainkat.

A gyümölcsfák okszerű ápolásának kérdésével részletesen a Kecske-méte-ni Gazdasági Egyesület hivatalos lapja, a „Homok“ című szakfolyóirat foglalkozik. Aki tehát ez irányban bővebb tájékozódást óhajt szerezni, annak ajánljuk, hogy a „Homok“ című szaklap (ára egész évre 2 korona) kiadóhivatalától egy levelező-lapon mutató számot kérjen. A „Homok“ kiadóhivatala Mayerfi Zoltán permetezőanyag-gyáros Kecske-méte-n, ahol a gyümölcsfák megtisztításához szükséges Kémáj is, tudomásunk szerint különként 64 fillérért, használati útmutatóval együtt megrendelhető.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.) Az enyhe időjárás következtében az üzlet rendkívül élénk volt és a múlt hetinél még sokkal fokozottabb keresletet tapasztaltunk. *Vörös heremag* (lőhermag) az alacsony árak a forgalom lényeges emelkedését vonták maguk után, míg a kínálat,

úgy Francia- és Csehországból továbbra is nagyon csekély maradt. Azon néhány elsőrendű minőségű tétel, mely még a magkereskedők birtokában van, az áresökkenést aránylag nem érezte meg annyira, mint az oly sürgősen ajánlott éves löhermag, a mely a színleg rendkívül alacsony — 140—150 korona 100 kilónként — árak dacára a roszt csiraképeség miatt vevőre nem akadt. *Lucernamag.* Szép világos színű vetőmag iránt e héten jobban érdeklődtek, mert a hét elején néhány nagyobb tételt vettek meg kivitelre. Apró szemű és roszt színű árát olcsóbban ajánlották. Nagy érdeklődés mutatkozott *takarmány répamagvak* valamint *bükkönymag* iránt is. Ez utóbbi jegyzése egy kissé csökkent. Jegyzetek nyers árúért 100 kg.-ként Budapesten: Vöröshere 140—160 K, lucerna 92—110 korona, muhar 32—33 K, bükköny 25—26 korona, baltaeim 32—33 K, répamag impregnált 80 korona, nem impregnált 72 korona.

Mi A Hajnal?

A zalaegerszegi izraelita fiatalok március hó 21-ikén jótékonycélú estélyt rendez, melynek szemeszedett számokból álló nagyszabású programja egy orfeum keretében fogja a közönséget a szó igazi értelmében mulattatni. Az estélyen alkalmi ujság jelenik meg: A Hajnal, melynek előfizetési felhívását itt közöljük:

A Hajnal nem tyukszemirtó. A Hajnal nem patentkapocs. A Hajnal nem pezsgómárka.

Mi hát a Hajnal?

A Hajnal ujság. A Hajnal mi vagyunk.

A Hajnal az ócska ujságírás kitaposott útjait elhagyta és a lenyűgözött emberiség rabszolgaságának járhatlan öserdejében új csapásokat hasít, merész ösvényeket vág, miként a napot megostromló kőszáli sas, vagy a tölgykirályt megörlő fereg gyilkosa, a zöld harkály... na hát, így! Mi a mély horkolásából ébredező hazafiság hajnala vagyunk. Minden ízében új, modern ujság. Hirdetéseink, melyeket ügyesen rejtünk el a különböző rovatokban, formájától fogva, egészen nyomdaberendezésünkig, melyet soha nem fogunk megfizetni, minden tekintetben új utakon járunk. Le a régi sablonokkal, le a régi bálványokkal!

A Hajnal minden más lapot 36 órával megelőzőleg jelenik meg. Tehát a 21-én megjelenő dísz-szám közölni fogja az összes 22-én történt eseményeket.

A Hajnalnak több rovata lesz, mint az eddig ismert legnagyobb világlapnak. Szerkesztői üzeneteinkben előfizetőinknek ingyen adunk felvilágosítást az emberi ismeret minden ágára vonatkozólag: irodalom, kutyaideológia, közgazdaság, divat stb.-re nézve, miért is fölözlegessé válik a Pallas-lexikon, melynek áráért negyedévig járthatja kiki A Hajnalt.

A Times iskolába fog járni lapunkhoz. A Botfa-Herald azt írja a hajnalról, hogy „nochniedagewesenőbb még nem látott a világ.” Ha lapunkhoz a papirt és időt nem úgy lopják, nem adhatrók A Hajnalt ilyen olcsón.

A Hajnal pártoktól és kormánytól független, nem áll kiki uralma alatt. Mi tiz koronának (még elfogadjuk a régi tiz koronást) készpénzben való lefizetésért feldicsérünk vagy — megrendelés szerint — legyalázzunk bármely személyt, pártot vagy intézményt, mert olvunk a szabadság, egyenlőség, csekély haszon, nagy forgalom.

Azért hát zászlónk alá sorakozzék, a ki a haladás barátja. Az éjszakának vége, derül már a hajnal. Fizessetek elő A Hajnalra, nem után, csak előre, hős magyarok. De mindenek fölött dísz-számot vegyetek. A ki vesz, annak lesz, a ki nem vesz, azt kiszorítjuk a „Szégyeljek magukat a következők” rovatunkba és kiderítjük róla, hogy az öregapja a kormányra szavazott. Csak előre fizessetek, hős magyarok, csak előre!

Mert előfizetőinknek husvétra rendkívül értékes meglepetéssel kedveskedünk. Most csak annyit árulunk el, hogy a felette elmés szerkesztő dísztárgy minden művelt család asztala alatt elfér, sőt összehajtvá mellényzsebben hordozható gyorstűzelő ágyut képez, mely egyszerű mind zenélő óra és gyermekkoesi egy személyben. Bátran állíthatjuk, hogy ennyit még egy napilap sem mert ígérni. Előre fizessetek tehát hős magyarok, csak előre!

* * *

A Hajnal előfizetési ára: tetszés szerint; bolti ára kétszer annyi lesz. A jótékony célra fordítandó előfizetést, melyet Breisach Sámuel ur elfogad, hirlapilag fogjuk nyugtázni.

A rózsá.

(4)

Drezda mellett Pliniszben van Európa legnagyobb kamélia bokra, mely 160 éves, 50 láb magas és minden évben átlag 40 ezer virág van rajta.

Rózsát hord a katona sapkáján, a vőlegény mellén és a bálba menő leány keblén. A rózsás ajkak mosolyának sok kemény szív hódolt már meg. Rózsapír borítja a kis szende arcot, ha kedvese szerelemről beszél és válasz helyett egy rózsát — a szerelem jelképét — nyújt neki.

Vannak rózsafüzérek, kik a sok templombajlás és imádkozás következtében, mint Illés próféta, élve jutnak a mennyországba. Ők legalább ezt hiszik.

Népdalaink majd mindegyike a rózsáról szól. Például: Rózsabokorban jöttem a világra, nem dajkált az édes anyám hiába... Nem anyától lettél, rózsafán termettél... Kalapomnál párosával a rózsá... Rózsá nélkül nem is fa a rózsafa... Körtesnótáinkban is előfordul a rózsá. Az alispán kalapomhoz rózsát tett... Most is ott van, hogy ha még el nem vészett... s így tovább.

Divatban volt a múlt évben a rózsá és a méh című új dal.

A rózsá nagy szerepet játszik a heraldikában, a hol szigorúan ügyelnek arra is, hogy melyiknek hány levele van.

A régi zsidóknál is nagy becsben részesült a rózsá. A zsidó irodalomnak nem egy művelője emlékszik meg róla, mint a virágok királynéjéről. Nevezetesen Salamon király az általa írt „Énekek éneke” című örökbeesü munkájában, ennek 6. fejezetében a völgyekben nyíló rózsákról tesz említést s megjegyzi, hogy ezek becsesebbek a hegyeken nyílóknál, mert a nap heve nem szívja annyira ki nedvüket.

Ugyancsak ott emlékszik meg a kedvesről, a ki rózsaberkeket, rózsáligetekben sétál.

Majd odább mondja, hogy a kedves a rózsás kertbe szállt le. Ez a mű 1036—978 közt, a mostani időszámítás előtt, tehát legalább is 2000 évvel ezelőtt íródott.

Salamon király egy másik munkájában a szép beszédes ajkakat a rózsához hasonlíttja.

Hosea próféta, a ki Kr. e. 809-ben élt, népről azt mondja, hogy olyan, mint a rózsá, mely tövisek közt virít.

Salamon király világhírű palotájának oszlopait rózsádiszítések ékesítették.

Egy keleti fejedelem parancsot adott egykor kertészének, hogy kertjét különböző növényekkel ültesse be. Ez ültetett, a mit csak tudott. És mikor a fejedelem egy napon megtekintette a kertet, nem találta abban semmit, a mi figyelmét lebilincselte volna. Már-már parancsot adott az egésznek a kiirtására, mikor egy szál rózsát pillantott meg. Ez annyira megnyerte a tetszését, hogy nyomban kiengesztelődött. Így beszéli ezt el a „Midras”.

A nők ajkát egy másik héber író a rózsához hasonlíttja, mely mézet rejt magában. Csakhogy végtelenül kár, hogy veszedelmes közelségben van tövisek nyelvük.

Ismerjük Hymen rózsálcseit, melyek néha könnyűek, néha pedig ólomsúlyúval nehezdednek vállainkra és lerokkadással fenyegetnek, vagy az örületbe visznek.

Én valamennyi nőt rózsának tartom, azzal a megkülönböztetéssel, hogy vannak olyanok, kiknek tövisei szurósabbak; míg ellenben olyanok is vannak, kik a töviseket mézbe mártva éreztetik.

El Muttavekil szultán nagyon kedvelte a rózsát és megszámlálhatatlan fajtát tenyésztette óriási palotájában. Kedvese szójátéka volt: én vagyok a szultánok királya, a rózsá pedig a virágok királynéja, illik tehát, hogy barátságot tartsunk.

Dsaminak, az Oriens híres költőjének állítása szerint a kelet egy királyságában egykor oly törvény létezett, mely szerint az, a ki egy herezegőnek rózsát ajándékozott, kívánhatott ajándékáért akármit. Azt azonban nem mondja a szellemes költő, hogy a herezegő köteles volt e az ajándékozó kívánását teljesíteni.

Általános hit hogy minden rózsának van illata; azonban Japánban tenyészik egy fajta a rózsának, melynek szokatlan sűrű nyílásai miatt sokvirágú nevet adtak; ennek nincs illata. Ilyen nálunk a vörös futó rózsá, a zöld moha rózsá és a szomorú rózsá.

Angliában, a yorki grófnak kertjében a rózsáhaboruk óta, melyek 400 év előtt dultak, ma is tulnyomóak a fehér rózsák; a lancasteriekben pedig a pirosak. — Kircher Athanasz elbeszélése szerint Krisztina svéd királynő 1657-ben halmvaiból költött ki egy rózsát légmentesen elzárt üvegben. De biz ez csak mese.

Nemzeti büszkeséggel mondhatjuk el, hogy nincsen párja mesze földön rózsák dolgában a budapesti Margitszigetnek, mely minden júniusban egész virágtenger, rózsák ocaja szíromfokaival és hullámaival. A levelek zöldje kellemes mélység, a földszin vidáman ringó pirosfehér habtömeg. A színek árnyalata ugyanaz, mint a napsütötte tenger szivárványjátékáé, a mint a kristályos barázdák megtörik a fehér világszínre. Tenger, a mely illatos, melynek a lehellete mézes és balzsamos; s a melynek szemlélése vidám hurokat rezeget a szívből, lélekben.

Nemrégiben olvastam, hogy a budapesti városligeti iparesarnokban megtartott virág-kiállítás különlegességét egy új rózsá képezte, mely Magyarországon magból neveltetett. E rózsá Emich Gusztáv lipótmezei kertjében látta meg a napvilágot és az annyira kedvelt és keresett Teahybridekhez tartozik. Szakadatlanul nyílik kora tavasztól késő őszig; virágai hasonlíthatatlanul szépek, csak hogy szirmai merevek. Igen tartós, felnyílt állapotban több napig eltart a legforróbb napon is; teljes kinyílt állapotban porodait nem mutatja, a mi sok szép rózsának eszökkeneti a hírnevét.

Nezetes Loynti arab utazó által birt rózsá. E jámbor muszliman Keletindia egy városában állítólag olyan rózsát látott, melynek szíromlevelein fehér betűkkel e szavak voltak olvashatók: „Nincs más Isten csak Allah és Mohamed ennek az apostola. Abu Bekr nagyon igazságszerető, de Oman rágalmazó”. Sőt, mint mondja, még a ki nem feslett bimbók is, melyeket megnyitott, mind e feliratot viselték.

Ez már igazán felekezeti rózsá volt, a milyent gyanus szem láthat.

Különösnek tünik föl, ha megemlítem, hogy európai híru tudosok fáradoznak azon, hogy a rózsá alakjainak az összetartozását és csoportolását rendszerbe foglalják.

Hogy az éghajlat és kezelés mennyire befolyásolja a rózsát, bizonyítja, hogy a Kinában tenyésző Bakszia rózsá, mely szokatlanul tükés, szikkadt hazájából a mi nyirkos levegőjü üveg-házunkba plántálva tükétlenné, fegyverzetlenné válik.

A különböző rózsáfajok számát eddig nem tudták pontosan megállapítani, bár sokan foglalkoztak ezzel. A legnagyobb számot, 600-at Stendel határozta meg.

Rózsát találunk az egész földkerekségen. Több fajta tenyészik nálunk is, másutt is a vadonban. Ezek közül legismertebbek az ceetes, pipacs, orvosi vagy tarka rózsá.

Ausztrália némely szigetesoportján kertkerítések gyanánt nevelik, mint nálunk a gledeceit, vagy az akácot.

Gyakran olvashattuk, hogy Karácsonyi Guidó gróf hazánkban rózsáleány erénydíjat alapított. Ezt évenként egy, minden tekintetben kifogástalan erkölcsü, férjhez menendő leánynak szokták adományozni. — Az ilyen rózsáleányok elnyeréséért a fiataloknak egész csapatukal versenyre egymással; s ugyancsak boldognak éri magát, aki, mint győztes a rózsáleányt meghódítja. Nemesak azért, mert rózsáleányt nyer, hanem mert össze van kötve az ugynevezett „nervus nerum gerendarum” mal, a mi a mai számfító világban főszerepet játszik: egy esomó 100-as banknótával. Az erénydíj ugyanis 2000 korona; a melyből a rózsáleány 1200 koronát kap, a 800 korona pedig a kiházasítási s a mulatság költségeire jár.

Ismétlem hogy én minden nőt rózsának tartok. És élénken sajnálom, hogy nem rendelkezem annyi rózsá fölött, hogy szég olvasónóm mindegyikét egy rózsácsokorral lephetném meg.

Kardos Sámuel.

Foulard selyem 60 krajeártól 3 frt
70 krig meterenként
bluzoknak vagy ruháknak. Bérmentve és már
megvámolva, házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával. **Henneberg selyemgyára** Zürichben.

Piaci áraink a legutolsó hetirásáron 80 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor-tól	Kor-ig
búza		9.70	9.90
rozsa		7.—	7.30
árpa		7.10	7.20
zab		6.70	7.—
tengeri		7.50	7.80
burgonya		—	—
lóher		—	—
bükköny		—	—

Felelős szerkesztő: **dr. Csák Károly.**
Társzerkesztő és kiadó: **Udvardy Ignác.**

Uj!
Cook és Johnson-féle
amerikai szabadalmazott

tyukszem gyűrű.

A jelenkor legjobb és legbiztosabb szere. Hatása nagyszerű és azonnal csillapítja a fájdalmat.
Kapható az Osztrák-Magyar Monarchia minden gyógyszer-tárában.
1 db borítékban 20 fillér, 6 db dobozban 1 K. Postán küldve 20 fillérrel több.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszer-tára Budapest, VI. Király-u. 12.
Az Osztrák-Magyar Monarchia központi raktára: „**A Samaritanus**”-hoz címzett gyógyszer-tár, Grázban.

Kiadó üzlethelyiség és lakás.
A Dr. Isoó Jánosné tulajdonát képező Vármegyeház-téri házban kiadó egy
üzlethelyiség,
amelyet ezideig a Ragendorfer-cég birt. — Ugyanannak tulajdonát képező a Kis-utcában levő házban
kiadó
egy négy szobából és a szükséges mellékhelyiségekből álló lakás.

102/v. 1905. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróság 1905. V. II. 34. számú végzése által **Stroheim & Comp.** bécsi lakos végrehajtó javára **Weiser és Pollák** zalaegerszegi lakosok ellen 140 K tőke, ennek 1904. évi december hó 21-től járó 6% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt, 1910 K-ra becsült bolti cikkekből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis **Zalaegerszeg** leendő eszközlésére **1905. március 14-ikének d. e. 9 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1905. február hó 18 án.

Nagy Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik
UNGER ANTAL könyvnyomdájában
Zalaegerszegen.

Nemzetközi Utazási Iroda Fiume

Via Alessandrina 4. sz. I. emelet.

A magyar kir. államvasutak városi menetjegy-irodája.
A nemzetközi vasuti hálókocsi-társulat ügynöksége.

Vasuti menetjegyek minden irányban.

Hajójegyek valamennyi hajótársaság részére.
Hálókocsi helyek. — Podgyász feladás.

Utazási baleset és podgyász biztosítás. PÉNZVÁLTÁS.

Cheque és Hitelevelék. — Utazási kézikönyvek. — Menetrendek.

(A behozatali és kiviteli részv. társ. irodahelyiségben.)

TÁVBESZÉLŐ: 458. sz. — Sürgőnycim: „IMEX.”

Eladó
cséplőgép-szekrény.
54" dob szélességű, újabb gyártmány, használható állapotban.
A m. kir. államvasutak gépgyárában készült.
Cím a kiadóhivatalban.

Görcs csillapító szélhajtó
Hódony-csöppök
étvágygerjesztő, emésztést elősegítő háziszser.
Egy üveg ára 1 K.
Két üvegnél kevesebb (2 K 50 fillér utánvét mellett) postán nem küldetik.
Beszerezhető:
Bittner Gyula gyógyszer-tárában
Gloggnitz (Alsó-Ausztria).

GÉPÉSZ-KOVÁCS,
aki e szakmában már 24 év óta működik,
állást keres
egy uraságnál szerény feltételek mellett. Vallása róm. kath., életkora 40 éves. Beléphet azonnal; jó bizonyítványokkal rendelkezik.
Cím: **Gergics Mihály** gépész-kovács Csörötnek, u. p. Szentgottárd.

Hirdetmény.
Folyó hó 5-ikére hirdetett közgyűlés határozatképesség hiányában megtartható nem volt, — az alapszabályok értelmében **folyó hó 19-én d. e. 10¹/₂ órára** újra kitézetett.
A zalaegerszegi szöv. öns. egylet igazgatósága.

Saját magát károsítja, aki szőlőoltvány szükségletét nem fedezi

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnel
Tulajdonos: **Caspari Frigyes** Medgyes, Nagyküküllő megye.
A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözték, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Meghívó.
A légrádi önszegélyző-egylet mint szövetkezet
1905. évi március hó 26-án déltűn 1 órakor **rendkívüli közgyűlést** tart, melyre a tagok tisztelettel meghívataknak.
T Á R G Y:
1. Rendes felügyelőbizottsági- és pótagnak választása.
2. Az önszegélyző-egylet hivatalos lapjának kijelölése.
3. Egyéb indítványok.
Légrád, 1905. március 12.
Az igazgatóság.

A milliókra menő fizetésektelenségek
arra kényszerítik a posttgyárosokat, hogy felhalmozott árúikat, mintsem azokat bizonytalan fizetőknek hiteleznek, inkább tetemes árengedménnyel készpénzfizetés ellenében a közönség rendelkezésére boosassák. Ezen akció keresztülvitelére az
Országos Posttökivíteli Áruház
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 4/B.
vállalkozott. Vidékre szétküld utánvéttel egy férföltönyre 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna posttót vagy kamgarnt
CSAK 8 FORINTÉRT.
Ajánljuk hogy rendeljen, mert a készlet előreláthatólag nem tart sokáig. Mintákat a nagy forgalom miatt nem küld.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen kiadunk egy próbát a Cosaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes itálban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cosapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos ellenzsenyessé teszi az iszákosoknak a szeszes italt. A Cosa oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

Cosa a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és beestelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített, s az egészségre teljesen ártalmatlan.

tett s sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cosapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezességünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 217. sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 25 f. levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendő.)

COSA INSTITUTE

(Dept. 217),

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Ung. Ib. 1906.

1906/1905. szám.

Hirdetmény.

Az iparosok képzése szempontjából felette üdvös levén, hogy a külföld ipari viszonyait tanulmányozzák és az ott tapasztaltakat itthon értékesítsék, kereskedelemügyi m. kir. minister ur önagyméltósága folyó 1905. évi február hó 13-án 53.346/VII. 1904. szám alatt kelt határozatával minden hazai kereskedelmi és iparkamara területére évenként egy-egy hatszáz koronás iparos ösztöndíjat rendszeresített.

Ezen hatszáz koronás iparos ösztöndíjak elsőjére ezennel pályázatot hirdetünk.

A pályázati kérvények, melyeknek a folyamodó lakhelyét, családi és vagyoni viszonyait, foglalkozását, előképzettségét, nyelvismereteit, erkölcsi magaviseletét, esetleges tanulmányait, az általa netán már elnyert kitüntetésekét és végül az ösztöndíj elnyerése esetén általa teendő utazás irányának részletes megjelölését, valamint azt is

kell tartalmazniok és okmányilag igazolniok, vajjon folyamodó katonai kötelezettségének eleget tett-e már és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolába leendő felvétele, folyó 1905. évi március hó 31-éig nyújtandók be ezen kamara elnökségénél, vagy küldendők be annak címére.

Megjegyezzük, hogy folyamodóknak kötelezettséget kell vállalniok az iránt, hogy az ösztöndíj külföldben visszafizetésének terhe alatt vissza fognak térni hazájukba és külföldön szerzett ismereteiket itt fogják értékesíteni.

Azok, a kik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget, vagy az alól felmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatuak.

A kiskoruknál atyjuk vagy gyámjuknak kell kezességet vállalniok a fenti kötelezettség betartása tekintetében.

Sopron, 1905. évi március hó 3-án.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében:

Ullein József sk.,
elnök.

Kirchknopf Frigyes sk.,
titkár.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment Capsici comp. a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szereknek bizonyult közvényenél, osztrák és meghiteltéknél bedörzsölésükkel használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be- vásárláskor óvatosságot legyünk és csak olyan áruvet fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és ügyszóván minden gyógyszerésznél, Budapestén. Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapestén. Richter gyógyszerész az „Arany oroszlán”, Prágában. Ellenbeírás: 6 neu. Mindennapi esztétikus.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicago-i aratógép.)

KNECHT E. J., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Gyártmányok: Kévekörtógép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblő és „Manila” kévekörtőfonál gyártmányai. Amerikai tárcás boronák, rugós boronák, cultivátorek, szénaforgatók, kukorica-vetőgépek. Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Szőlőoltvány eladás.

Saját részemre készített riparia portalis és szolonis alanyra oltott olasz rizling vesszőkből pár erer darab eladásra kerül; ára 100 darabnak 150 K, 100 darabnak 16 K.

Az oltványok teljesen átválogatva lesznek.

Zalaegerszeg, 1905. március hó 10.

Krosetz István
szőlő birtokos.

MÜHLE YILMOS

cs. és kir. udvari szállító Temesváron.

Mag-, növény-, rózsza-, fák stb. nagytenyészet.

(Tenyészetterület: 62 hold = 37 hektár.)

Magvakkból és virághagymákból a legjobbat.
A legnemesebb gyümölcs-, dísz- és sorfákat.
A legszebb fenyőféléket és cserjéket.

Képekkel bőven ellátott leíró katalógusok ingyen. — Postaszállítmányok magvakkal 5 kor. felül bérmentve.

Minden egyes szállítmányhoz „Mühle tanácsadója a kertmivélésben” a legjobb kertészeti kézikönyv ingyen mellékeltek.

LEOPOLD GYULA Budapest, Erzsébet-körút 54.

MINDEN HÖLGY ELŐNYE
olcsón és a mellett mégis divatosan és elegánsan ruházodni.
Saját érdekében kérje ezért dűstartalmu **mint a-gyűjteményünket**, melyet megtekintés végett ingyen és bérmentve küld a **WIENER MODEN UNION** Bécs, I., Schottenring 10

VÉRZEGÉNYSEG, ÉRVAGYTALANSÁG, IDEGENSÉG gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatasosabb készítmény a **KRIEGNER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
Valódi tokaji borból készül, tehát nem tévesztendő össze más készítménnyel! Rendkívül kellemes ízű, erősíti tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor Nagy üveg 6 kor - Kapható gyógyszertárakban. Postán küldi. **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-tér.

Császárfürdő Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő páratlan gőzfürdővel, legmodernebb közös és külön iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kő- kád- hőlég- villamos víz- szénsavas és napfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztobával. A legszolidabb kezelés.
téli és nyári gyógyhely **BUDAPESTEN.**
Prospektus kivanatraingyen és bérmentve.

SZIMON ISTVAN FELE GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ
Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sőt ránczok is eltűnnek az arczról a valódi angol használatával. Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 k, püder 1-20, K. Főszékhely: **BALASSA KORNÉL** gyógyszer-tára Bpest-Erzsébetfalva.

Szönyegek takarók függönyök Batorszövevények csipkefüggönyök Szönyegház **S. SCHEIN** os. 66 kir. udv. száll. WIEN, I., Bauernmarkt 12. Dűstartalmú képes **ÁRJEGYZEK** ingyen és bérmentve.

Ön nagyon idősnek látszik! Fesse haját a CZERNY-féle Tanningene HAJFESTŐ-SZERREL

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legszolidabb **FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza** Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

SMITH PREMIER képviselek keresetnek.
AVILÁG LEGJOBB IRÓGÉPE
Képes árjegyzék ingyen.

BALASSA FELE UGORKATEL
Főszékhely: **BALASSA KORNÉL** gyógyszer-tára Bpest-Erzsébetfalva.

KATZER részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb. 1/4 millió részvénytőke.
Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Új-utca 43.
Katzer szörmeárúi az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

Dr. Kovács központosítja 3 nap alatt biztosan hat. Tegelye K 1 20. Dr. Kovács gyógytára Bpest, Gyár-u. 17.

HOTEL PARIS SZÁLLODA
Szállóház SIMON PÁL **BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. SZ.**
100 szoba 2-20 K-tól fejébb kiálgalással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kővénáz, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasuti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók fele.

KISS SZERENCSEJE NAGY
1000.000 **VÁSÁROLJON** KISS-FELE SZERENCSE-SORSJEGYEI KISS-KAROLY-TÁRSASÁG BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 54.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS
kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélsatorna hurutos bántalmainál, ugyintén a húgy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniája és a hasi vérbőségéből eredő májbetegségek ellen. A „Siculia”-forrás belső használatának furdással való egyesítése oszlató hatást fejt ki a női medence szervek idült izzadmányainál. A tüdőgümőkör kezdetleges eseteiben, valamint a gümős-görvényes nyirkmirigy dagadtok ellen jó sikerrel alkalmazható. Czélserű segédeszközt képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.
Budapest, 1905. január 8.
Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár. Irodalmi tag. a M. Tud. Akad. tagja. stb. stb.
Szétküldi a kezelő tulajdonos „SICULIA” természetes szénsavat sűrítő gyár r. t. MÁLNÁSFÜRDŐN Háromszék vm. Cím: SICULIA, Málnásfürdő. Főraktárak Budapest: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.
Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénésy szab. Árpád RAJZ-ESZKÖZ
az összes közép-iskolákban a legjobban bevált **MAGYAR KÖRZÖ** **MINDENÜTT KAPHATÓ.**

MATTONI FELE BUDAI KESERUVIZ
legjobb hajtoszer.
Kapható minden gyógyszer-tárban és fűszerkereskedésben.

Milleniumtelep Nagyósz.

Legolcsóbb árak! **Legolcsóbb árak!**

Szép és tartós szőlője
csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Gyomorbetegeknek,
akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túhűdeg vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomor-fájdalomban, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az **Ullrich Hubert-féle növény bor.**

Kitűnő gyógyerejének talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véradények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre. Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőgés, gyomorégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.
Szorulás, köhikafájdalmak, szívervés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnnek.
Halvány, aszóit kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, a melyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.
A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszer-tárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Kőrmend, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kiszell, Muraszombat, Bellatincez, Marezali, Tapoleza, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Szentgotthárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Mura-szerdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőc, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszent-lászló, Bóba, Középbisztríce, Pinceze, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírád, Ajka gyógyszer-tárakban, illetve fűszerkereskedésben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar Monarchiában a gyógyszer-tárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell és csak Ullrich Hubert-féle növ. bor kérendő.
A zalaegerszegi gyógyszer-tárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Fényképezési cikkek!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Zalaegerszegen** (Kazinczy-tér dr. Keresztury-féle házban) már több év óta fenálló **varrógép és kerékpár** üzletet újabban a **legkiválóbb fényképező** (köztük a világhírű »Kodak«) **készülékekkel is felszereltem.**

E készülékek segélyével bárki minden előképzettség nélkül kényelmesen a legsikerültebb fényképeket készítheti s kevés befektetéssel szép és hasznos szórakozást szerezhet magának.

Tökéletes felvételi készülékek teljes felszereléssel 4 koronától kezdve minden árban kényelmes részletfizetésre is kaphatók.

Ezzel kapcsolatban raktáron tartok minden e szakmába vágó cikket is, miáltal lehetővé kívánom tenni, hogy a fényképezéssel foglalkozó közönség minden kelléket a szükséghez képest nálam bármikor kényelmesen beszerezhesen.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve vagyok

teljes tisztelettel
VIDOR LIPÓT.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhaneműk mosására, a **Schicht** által ujonnan feltalált

mosó kivonat,

„Asszonydicséret“

védjegyel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztábbá, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett cég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosáshoz képest.

Nélkülözhetlenül válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

Mindenütt kapható.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkotórésztől mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Budapest.

Közhírré tesszük, miszerint a

Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársulattal Nagykanizsán

törlesztéses jelzálog-kölcsön üzletek felvétele céljából megállapodásra léptünk.

A kölcsönök iránt érdeklődők nevezett intézetnél minden tekintetben kimerítő felvilágosítást és tájékoztatást nyerhetnek.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásu

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

**„NÁDOR“
GYÓGYSZERTÁR**
Budapest, V., Váci-körút 17,

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor, Dr Klein Lajos**, Sümegen: **E. Dervarics István**, Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerházaikban.

288/1905.

A novai járás főszolgabirájától.

Árverési hirdetmény.

Iklód község volt urbéresei tulajdonát képező erdejében a 18794/904. számú magy. kir. földmivelésügyi ministeri rendelettel rendkívüli kihasználásra engedélyezett, az 1902—1911. évekre esedékes 7.38 kat. holdnyi vágásterületek fatömegének nagyrésze, nevezetesen: az alsólendvai m. kir. járási erdőgondnokság által tövön kibélyegzett 85 darab 54—140 cm. mellmagasságu átmérővel bíró kocsányos tölgyfa törzs 20 cm. vastagságon felüli műfának alkalmas része 1905. évi április hó 4-én délelőtt 9 órakor Iklód község (Zalamegye) birájának házánál megtartandó zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Kikiáltási ár 10720 korona.

Bánatpénz 1072 korona.

A szóbeli árverés megkezdése előtt 1072 korona bánatpénzzel vagy megfelelő óvadékképes értékpapirokkal felszerelt és egy koronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatok — melyekben a felajánlott ár számokkal és betűkkel olvashatóan kiirandó, valamint hogy ajánlatottevő a feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti — az árverést vezető által elfogadtatnak, ellenben utó- vagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverési feltételek a novai járási főszolgabirói hivatalnál és Iklód község birájánál megtekinthetők.

Nova, 1905. évi március hó 9.

Máyer István
főszolgabiró.